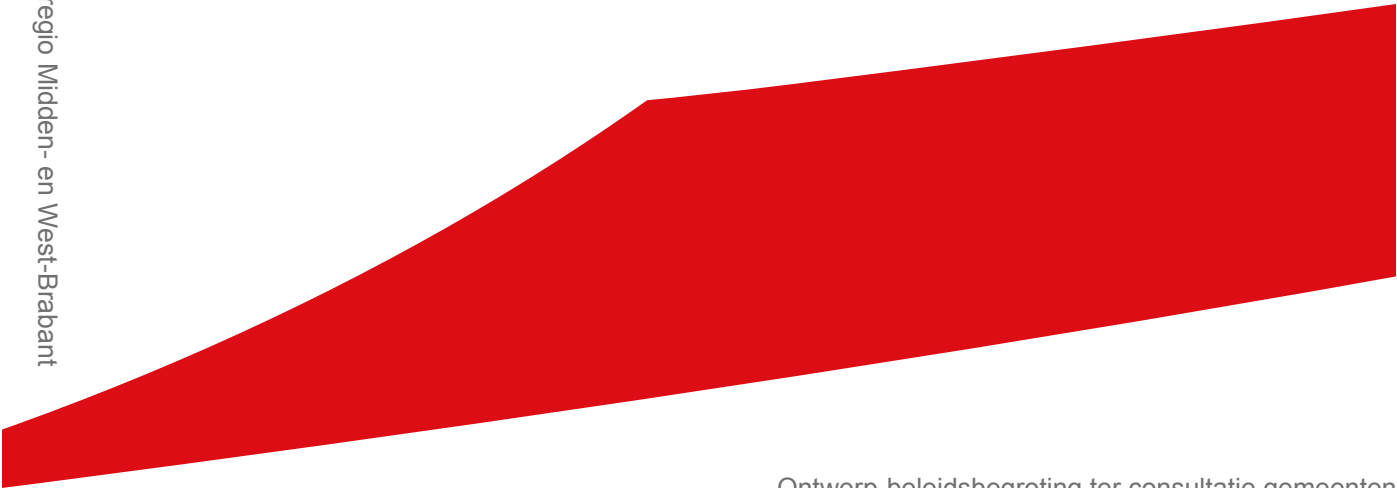
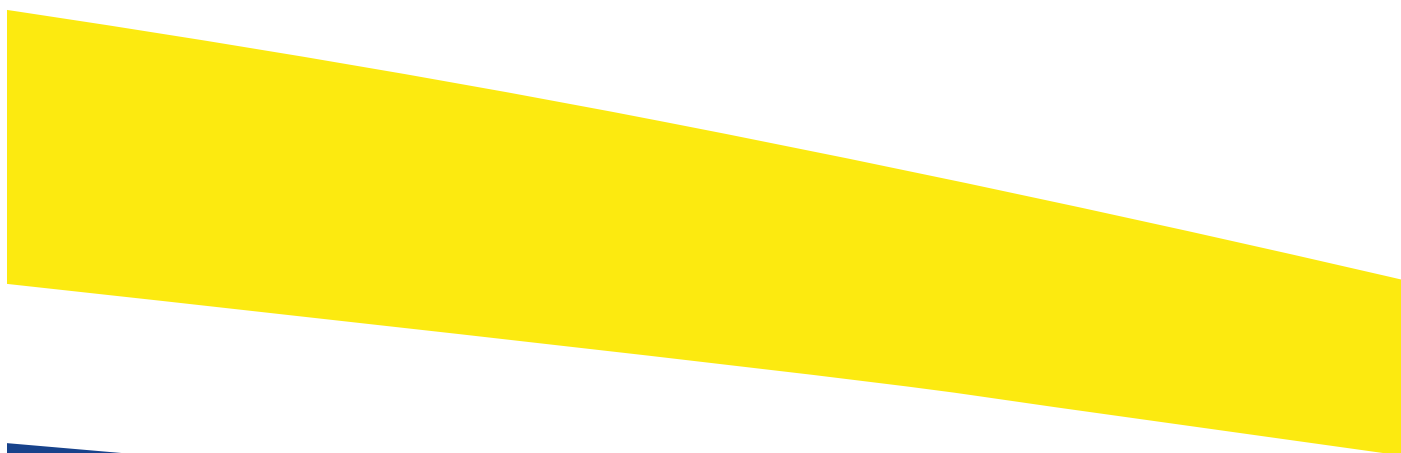

Beleidsbegroting 2019 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Beleidsbegroting 2019

Voorwoord

Hierbij bieden we u de beleidsbegroting 2019 aan. Hierin hebben we de kaders verwerkt, die het Algemeen Bestuur (AB) op 1 februari 2018 heeft vastgesteld. De beleidsbegroting vormt enerzijds de weerslag van onze reguliere taken. Anderzijds komen in de begroting ook onze extra opgaven terug, die we hebben vastgelegd in de strategische agenda. Niet in de laatste plaats vormt de begroting de vertaling van de ambities en doelen die we nastreven. Zij vormen het antwoord op veranderingen en nieuwe ontwikkelingen in de samenleving waarin we als Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) willen en moeten meebewegen.

Onze missie 'Samen maken we de regio veiliger' vormt ook voor 2019 de basis. Samen, omdat veiligheid geen exclusieve taak is van de Veiligheidsregio, de samenleving is onze belangrijkste partner. Veiliger, door de samenleving te stimuleren bewust met risico's om te gaan en te helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen. De beleidsbegroting hebben we daarom als thema 'Binnen beter, Buiten veiliger' gegeven. Hiermee leggen we een duidelijke relatie tussen ons werk in samenwerking met onze partners en het doel om het buiten veiliger te maken.

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	7
2	Programma Veiligheid	9
2.1	Thema 1 Crisisbeheersing	14
2.2	Thema 2 Risicobeheersing	16
2.3	Thema 3 Incidentbestrijding	18
2.4	Thema 4 Geneeskundige zorg	21
2.5	Thema 5 Organisatie	23
3	Verplichte paragrafen	25
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	31
3.3	Financieringsparagraaf	32
3.4	Bedrijfsvoering	35
3.5	Verbonden partijen	37
4	Financiële begroting	39
4.1	Overzicht van baten en lasten in de begroting	41
4.2	Toelichting overzicht baten en lasten	42
4.3	Uiteenzetting financiële positie en de toelichting	49
4.4	Tariefvaststelling	52
5	Bijlagen	53
5.1	Bijlage 1 Investeringsplan	55
5.2	Bijlage 2 Leningenoverzicht	56
5.3	Bijlage 3 Lijst van afkortingen	57
5.4	Bijlage 4 Reserves en voorzieningen	58

1 Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft inzicht in de verschillende onderdelen waaruit de voorliggende beleidsbegroting is opgebouwd. De beleidsbegroting bestaat uit de volgende onderdelen:

Hoofdstuk 2 Programma Veiligheid

Hoofdstuk 2 beschrijft het beleidsmatige deel van de begroting: onze missie en visie en de vertaling daarvan in de verschillende thema's die vallen onder het programma Veiligheid. Per thema wordt een inleiding gegeven, een beschrijving van relevante ontwikkelingen en de beoogde resultaten voor 2019.

Hoofdstuk 3 Verplichte paragrafen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) komen in dit hoofdstuk onder andere de risicoparagraaf, paragraaf bedrijfsvoering en de verbonden partijen aan de orde.

Hoofdstuk 4 Financiële begroting

In dit hoofdstuk worden de financiële uitgangspunten voor de begroting beschreven, alsmede de ontwikkelingen op het gebied van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en het Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). Een overzicht van lasten en baten wordt gepresenteerd en een meerjarenperspectief van de bijdragen per gemeente.

Hoofdstuk 5 Bijlagen

In de bijlagen zijn het investeringsplan, een overzicht van de lopende leningen en de lijst van veelgebruikte afkortingen opgenomen.

2

Programma Veiligheid

2 Programma Veiligheid

Inleiding

Een veilige samenleving is belangrijk voor de burgers, bedrijven en instellingen van Midden- en West-Brabant. Uiteraard heeft de samenleving daar zelf een grote rol in, maar ze kunnen ook vertrouwen op de hulp en deskundigheid van onze organisatie.

Wij stimuleren de samenleving om bewust met risico's om te gaan en helpen onveiligheid weg te nemen. Samen met onze partners investeren we om de veiligheid in Midden- en West-Brabant te verbeteren. Wij werken samen met maatschappelijke partners, crisispartners en lokale, regionale en landelijke overheden ten behoeve van een slagvaardige risico- en crisisbeheersing.

Mocht het toch misgaan dan bieden we altijd hulp. We zijn een krachtige en gerespecteerde hulpverleningsdienst. Onze, vanuit 69 posten 24/7 opererende, brandweer staat daarbij centraal. Maar ook GHOR, meldkamer en flexibele crisisteams staan altijd klaar om incidenten en crises slagvaardig te bestrijden.

Trends en ontwikkelingen

De huidige tijd laat zich kenmerken door het exponentiële tempo waarin ontwikkelingen zich ontploffen. De drijvende kracht van de technologische ontwikkeling zet zich onverminderd voort. Nano-, bio-, informatie- en neurotechnologie raken steeds verder met elkaar verweven. Op tal van terreinen zullen deze innovaties grote impact hebben, ook op het gebied van (brand)veiligheid. Dat zorgt voor nieuwe risico's, maar biedt ook kansen. Digitalisering, big data, sensoriek, internet of things, datamining en neurodata maken het beter voorspellen van een verstoring en onveiligheid mogelijk. Artificial intelligence en robotica worden steeds 'slimmer' en goedkoper en daarmee automatisch toegankelijker voor een breder publiek. De rol van de mens verandert zodoende ook en de leefomgeving wordt daarmee zowel slimmer als interactiever. Dat vergroot voor de Veiligheidsregio de kans om hierop via netwerken te anticiperen of hulp te mobiliseren, zowel preventief als tijdens de bestrijding van incidenten.

In een wereld waarin alles en iedereen overal met elkaar verbonden is, ontstaan spontane netwerken van gelijkgestemden die tijdelijk samenwerken aan gemeenschappelijke doelen. Dit geeft het individu autonome macht in zijn vraag naar maatwerk, afgestemd op zijn eigen behoefte. Kennis en informatie wisselt hij steeds sneller uit. Bovendien accepteert hij minder vanzelfsprekend het gezag van personen en instituties. Waar voorheen de overheid boven de samenleving stond, zal ze nu minder autonoom moeten (samen)werken. De burger stelt zich kritischer op ten aanzien van het functioneren van de overheid en stelt in toenemende mate dezelfde eisen aan haar als aan spelers op de vrije markt. Zij houdt overheden verantwoordelijk voor het waarborgen van zowel sociale als fysieke veiligheid. Gezien de beperkte invloed die de overheid uit kan oefenen, wordt zodoende een verwachtingspatroon gecreëerd waar de overheid niet of nauwelijks aan kan voldoen. De Veiligheidsregio zal in haar streven naar (brand)veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid onder burgers, en het voorkomen en beheersbaar maken van branden en incidenten, adequaat moeten inspelen op deze ontwikkelingen.

Mensen willen grip krijgen op een wereld in verandering. Er is behoefte aan betrokkenheid bij de eigen gemeenschap. Ze nemen vaker zelf initiatieven voor een betere leefomgeving. Niet iedereen is in staat om mee te doen met deze 'doe-democratie'. Er ontstaat een groter verschil tussen zelfredzamen en niet-zelfredzamen, mede door de (dubbele) vergrijzing. De Veiligheidsregio beweegt mee met deze trend door in co-creatie met anderen, of als facilitator van initiatieven uit de (lokale) samenleving, te werken aan veiligheid. In deze lijn past ook de ambitie om burgers weerbaar en zelfvoorzienend te maken.

De algehele verschuiving naar het digitale domein heeft de binding van het individu met haar fysieke omgeving verminderd. Zo vindt een aanzienlijk deel van sociale interactie, voor een aanzienlijk deel van de bevolking, online plaats. Burgers kunnen, mede dankzij de opkomst van moderne communicatietechnologie, gemakkelijk contact leggen met gelijkgestemden. Identiteitsvorming vindt zodoende minder plaats langs traditionele lijnen, maar in toenemende mate via fluïde, sociale netwerken in het digitale domein. Men verliest daardoor deels binding met hun fysieke omgeving, waardoor individualisering toeneemt.

Wat willen wij bereiken?

Missie: Samen maken we de regio veiliger

Samen maken wij de regio veiliger! Samen, omdat veiligheid geen exclusieve taak is van de Veiligheidsregio, de samenleving is onze belangrijkste partner. Veiliger, door de samenleving te stimuleren bewust met risico's om te gaan en te helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen. Als het dan toch misgaat, treden we slagvaardig en vakbekwaam op.

Wij doen ons werk professioneel en met passie. Om onze missie te realiseren en het maximale uit onze organisatie te halen, streven we met elkaar vier kernwaarden na: slagvaardig, vakbekwaam, zichtbaar en samenwerkingsgericht.

Slagvaardig

In de startblokken bij een groot incident. Gevraagd en ongevraagd advies geven. De weg wijzen in zelfredzaamheid. Kortom, met maatwerk op ons doel af. Dat doen we vaardig en slagvaardig.

Vakbekwaam

Werken aan veiligheid doen we professioneel en met passie: met ons hoofd en met ons hart. We verstaan ons vak en zijn tegelijk leergierig. Dat beschouwen we als onze plicht en is tevens onze drijfveer.

Zichtbaar

Veiligheid en Midden-West-Brabant; de hele regio moet op ons kunnen rekenen. We zijn zichtbaar op straat en maken actief deel uit van de samenleving. Partners in veiligheid; altijd, overal en voor iedereen. Daar mag je ons aan houden.

Samenwerkingsgericht

Optimale veiligheid door maximale samenwerking. We smeden graag sterke coalities, stimuleren anderen en zijn zelf constructief. Het gaat ons om 'samen denken en doen in veiligheid'.

Visie

Veiligheid en veiligheidsbeleving van mensen is belangrijk. Het bepaalt in grote mate de welvaart en het welzijn van onze inwoners. De wereld verandert; technologische ontwikkelingen en de toenemende beschikbaarheid van data dragen hieraan bij. Inwoners van onze regio en onze maatschappelijke en crisispartners hebben behoefte aan een Veiligheidsregio die initiatief neemt, hen betreft en laat profiteren van onze kennis om gezamenlijk bij te dragen aan een veiligere, risicobewuste en zelfredzame samenleving.

Een voorwaarde is dat we als Veiligheidsregio volop investeren in het verkrijgen en toepassen van robuuste veiligheidsinformatie. Deze data willen we voor ons laten werken om zo risicogericht te adviseren en rampen en crises te voorkomen. Tegelijk zijn niet alle ontwikkelingen even voorspelbaar en hebben we als Veiligheidsregio de taak de samenleving weerbaarder en zelfredzamer te maken op het moment dat zich iets voordoet en voor de herstelfase daarna.

We gaan onze eigen mensen bewust maken van deze veranderingen en zorgen dat nieuwe ontwikkelingen waar nodig snel een plek krijgen in onze processen en procedures, zo veranderen we als Veiligheidsregio mee. Hoe beter we dit als zelfbewuste en flexibele organisatie 'bewust bekwaam' doen, hoe beter we onze inwoners en partners hierin mee kunnen nemen. Daarmee kunnen we onze kerntaken Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Crisisbeheersing stap voor stap naar een hoger plan brengen.

Wat gaan we doen?

Om onze missie en visie te realiseren, verbeteren we continu onze kerntaken: crisisbeheersing, risicobeheersing, incidentbestrijding (toelichting thema 1 tot en met 3). Overstijgend gaan we samen met onze partners aan de slag om de samenleving veiliger te maken. We doen dit vanuit het thema Binnen beter, Buiten veiliger. Het zijn twee agenda's die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Hoe beter we immers intern samenwerken binnen de regio en met onze partners, hoe meer we bijdragen aan een veiliger buiten. De hiernaast genoemde onderwerpen staan daarom op onze strategische agenda Buiten veiliger.

Informatie gestuurde veiligheid

Onze kennis- en informatiepositie wordt steeds crucialer om onze opgaven en ambities te realiseren. We moeten daarom investeren in de kwaliteit van onze informatie, de strategische sturing en onze digitale dienstverlening. Een deel van de kennis 'maken' we zelf, door data om te zetten in informatie en informatie te veredelen tot kennis. Daarnaast verbinden we kennis en informatie van buiten aan onze organisatie. We hebben interactieve veiligheidskaarten waarmee we onveiligheid zichtbaar en bespreekbaar maken. Adequate informatie helpt ook om incidenten en crises op de juiste wijze te bestrijden. Dit zal minder beslag leggen op kostbare en schaarse middelen.

Ongekenkende risico's

De samenleving wordt steeds complexer en gaat geconfronteerd worden met nieuwe crises. Crises die maatschappelijke ontwrichting, uitval en overbelasting van vitale infrastructuur tot gevolg kunnen hebben. Effecten waar we nog niet voldoende op zijn voorbereid. De Veiligheidsregio heeft een belangrijke rol bij de bestrijding van crises en bij het herstel van de gevolgen van ontwrichting en discontinuïteit. Dit vraagt om andere of nieuwe vormen van samenwerking met bekende en nog onbekende partners. Investeren in flexibiliteit en veerkracht is onmisbaar, met als fundament goede informatievoorziening, vakmanschap en samenwerkingsvermogen van onze crisisteams.

Weerbare samenleving

We hebben niet de illusie dat wij als Veiligheidsregio de zelfredzaamheid voor de samenleving (bedrijven, instellingen en burgers) kunnen organiseren. Dat doet de samenleving in hoge mate zelf. Dat vraagt om tijdige informatie (bewustwordingscampagnes en handelingsperspectieven) naar de samenleving over risico's en wat we als overheid daar wel en niet aan kunnen doen, zodat mensen juiste afwegingen kunnen maken.

Vrijwilligheid

Het werken met vrijwilligers is onze kracht. De beschikbaarheid van vrijwilligers (met name overdag) loopt echter langzaam maar zeker terug. De noodzakelijke opleidingen, oefeningen en periodieke testen maken de belasting en de vereisten voor de vrijwilliger hoog. Ook hebben we te maken met een veranderende maatschappij, waarbij vooral jongeren zich korter en vrijblijvender willen verbinden aan organisaties. Aanvullend heeft de organisatie behoefte aan een ander type vrijwilliger die (ook) kan worden ingezet voor niet-repressieve taken zoals het ondersteunen bij het oefenen in de wijk, voorlichting, in pop-up stores of een beperkt deel van de repressieve taak uitvoert. Wij moeten zorgen dat we ook in de toekomst voldoende vrijwilligers kunnen werven, binden en boeien. Daarnaast willen we onderzoeken of we bestaande netwerken van vrijwilligers kunnen inzetten in het vergroten van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van burgers.

Flexibilisering inzet incidentbestrijding en crisisbeheersing

De samenleving verandert in hoog tempo. De risico's worden dynamischer in tijd, plaats, grootte en soort. Dat vraagt om maatwerk voor incidentbestrijding. We kiezen voor een flexibele en gedifferentieerde aanpak. De Veiligheidsregio wordt steeds vaker bevestigd door gemeenten en andere partijen op inbreng van hulp en expertise bij (mini)crises en incidenten, waarbij geen sprake is van grootschalige opschaling. Zo kunnen we scenario's ontwikkelen, omgevingsanalyses maken, een goede informatiepositie opbouwen en delen, netwerkmanagement organiseren, bestuurlijk overleg faciliteren en logistieke ondersteuning leveren. Gemeenten kunnen met dit maatwerk sneller grip krijgen op onverwachte gebeurtenissen en de maatschappelijke impact ervan. Dit betekent dus niet volledige operationele of bestuurlijke opschaling, maar ondersteuning met (crisis)functies en expertise die we als regio van huis uit bezitten.

Samen optrekken in een veilige leefomgeving

Partijen (overheden, ketenpartners en stakeholders) hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid in de regio. De omgevingswet biedt kansen om de veiligheid in de samenleving te bevorderen en meer tegemoet te komen aan de wensen en behoeften van burgers, bedrijven en instellingen. Daarom versterken we de samenwerking in de driehoek van leefbaarheid (OMWB), gezondheid (GGD) en fysieke veiligheid (VR).

Maatwerk bij evenementen in de regio

Onze regio kent veel evenementen en festiviteiten. Iedere gemeente heeft een eigen werkwijze in de voorbereiding daarop en de hulpdiensten adviseren afzonderlijk. We maken samen met onze partners een regionaal overzicht van evenementen en dragen zorg voor een geïntegreerd advies. Ook gaan we meer kennis delen met evenementenorganisatoren om de veiligheid van evenementen aan de voorkant te vergroten.

Bovenstaande onderwerpen worden in het jaarplan 2019 uitgewerkt in concrete resultaten en activiteiten. Uiteraard betekenen bovenstaande onderwerpen ook iets voor onze interne organisatie. In het thema Organisatie kunt u lezen wat we intern op pakken om de strategische agenda te realiseren.

2.1

Thema 1

Crisisbeheersing

Voor het bestrijden van een groot incident, ramp of crisis is goede samenwerking met publieke, private en maatschappelijke partners onontbeerlijk. Samen met Risicobeheersing en Incidentbestrijding behoort Crisisbeheersing daarom tot het hart van de activiteiten van de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio heeft, als het om afstemmen en samenwerken met de verschillende partijen gaat, een belangrijke regiefunctie. Alle activiteiten binnen de sector Crisisbeheersing richten zich op bovengenoemde multidisciplinaire afstemming, samenwerking tijdens, voor en na een groot incident, ramp of crisis.

Wat willen we bereiken?

We willen een robuuste, flexibele, weerbare en veerkrachtige crisisorganisatie zijn, die in staat is om bekende en/of onbekende scenario's het hoofd te bieden en waarin continuïteit van de samenleving gewaarborgd is. Met vakbekwame medewerkers/ hulpverleners die de risico's kennen, daarop geprepareerd zijn en adequaat optreden bij het bestrijden van incidenten.

Wat gaan we doen?

De activiteiten lopen langs twee lijnen, te weten de multidisciplinaire risico-aanpak en de multidisciplinaire crisisaanpak en sluiten naadloos aan bij de projecten zoals gedefinieerd in de strategische agenda 'Binnen beter, Buiten veiliger'. De activiteiten worden onderverdeeld in taakvelden.

Taakveld	Toelichting
Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO)	MOTO zien wij als een belangrijk fundament voor de voorbereiding op rampen en crises in de regio. Sleutelfunctionarissen uit de hoofdstructuur worden adequaat voorbereid op hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in hun multidisciplinaire teams. Deze sleutelfunctionarissen worden in een veilige leeromgeving gefaciliteerd in een leven lang leren en zijn daarmee in staat om de werkzaamheden op individueel en teamniveau uit te voeren zoals staat beschreven in het functie- en competentieprofiel. We concentreren ons op drie processen: Leiding & Coördinatie, Informatiemanagement en Crisiscommunicatie. Ook blijven we investeren in de vakbekwaamheid van de bestuurders. Dit is gericht op het opleiden, trainen en oefenen van de gemeentelijke beleidsteams.
Multidisciplinaire operationele voorbereiding en planvorming (MDP)	Om het multidisciplinair optreden bij rampen en crises tussen de Veiligheidsregio en partners zo effectief en efficiënt mogelijk te laten verlopen, voorzien we de crisisstructuur van operationele plannen, handvaten en afspraken. Naast de bekende ramp- en crisistypen uit het Regionaal Risicoprofiel verkennen we wat voor soort incidenten ons als regio nog meer kunnen raken. We zetten in op een stabiele en goed voorbereide crisisorganisatie die vrijwel elk scenario kan behappen. Belangrijke aspecten zijn daarbij de sociaal-maatschappelijke effecten van deze nog ongekende risico's en de wijze waarop de crisisorganisatie moet optreden.

Taakveld	Toelichting
Multidisciplinaire evaluatie	Wij vinden het belangrijk dat we lessen trekken uit incidenten. We borgen deze lessen binnen de planvorming (MDP), het opleiden trainen en oefenen (MOTO) of in een van de andere thema's/ processen van de Veiligheidsregio. MDP (vanuit de incidentevaluaties) en MOTO (vanuit de oefenevaluaties) geven in een cyclisch proces vorm en inhoud aan de borging van lessen ter verbetering van de crisisorganisatie. Vertrekpunt is een gezamenlijk kader op basis waarvan incidenten en oefeningen met elkaar op de belangrijkste onderdelen (basisvereisten crisismanagement) worden geanalyseerd en vergeleken. Hierdoor maken we rode lijnen inzichtelijk en monitoren we de effecten van de verbetermaatregelen.
Informatie gestuurd werken	Informatie gestuurd werken is verankerd in alle activiteiten van de thema's binnen de Sector crisisbeheersing. We stimuleren en bevorderen een informatie gestuurde aanpak bij het nemen van operationele maatregelen ter voorbereiding op of bestrijding van grootschalige incidenten. We werken de mogelijkheden van informatie gestuurd werken voor de gehele crisisorganisatie verder uit.
Gemeenschappelijke Meldkamer	We blijven inzetten op een kwalitatief goede uitvoering van de reguliere meldkamerwerkzaamheden rondom het alarmeren van hulpdiensten. Speciale aandacht blijft uitgaan naar de samenwerking met de meldkamer van VR Zeeland in de voorbereiding op de overgang naar de landelijke meldkamer organisatie en de bouw van de nieuwe meldkamer inclusief regionaal crisiscentrum in Bergen op Zoom.
Bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie en operationele woordvoering)	Bij het voorkomen van, voorbereiden op en bestrijden van rampen en crises levert het team Bevolkingszorg een belangrijk aandeel. Blijvende aandacht gaat uit naar het goed faciliteren van de sleutelfunctionarissen en het investeren in de vakbekwaamheid van onze mensen conform de in 2018 vastgestelde prestatie-indicatoren. We vinden het belangrijk dat de aansluiting van de multidisciplinaire procedures met de lokale procedures goed matchen.
(Bovenregionale) samenwerking	Op het gebied van bovenregionale samenwerking wordt steeds meer verwacht van de individuele Veiligheidsregio's. We zoeken de samenwerking op zoveel mogelijke landelijke thema's en dossiers. De rol en de bijdrage in landelijke netwerken zijn een vanzelfsprekendheid.

Thema 1 financieel overzicht

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten excl. mutatie reserves	€ 7.491.882	€ 9.423.036	€ 7.262.640	€ 7.262.640
Baten excl. mutatie reserves	€ -1.963.465	€ -1.970.308	€ -1.953.297	€ -1.953.297
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ 5.528.417	€ 7.452.728	€ 5.309.343	€ 5.309.343
Toevoegingen aan reserves	€ 3.264	€ 7.011	€ 7.011	€ 7.011
Onttrekkingen aan reserves	€ -239.910	€ -2.164.222	€ -20.520	€ -20.520
Totaal geraamde resultaat	€ 5.291.771	€ 5.295.517	€ 5.295.834	€ 5.295.834

2.2

Thema 2

Risicobeheersing

De primaire verantwoordelijkheid voor het realiseren en behouden van een (brand)veilige situatie ligt bij de gebruikers/eigenaren van gebouwen, inrichtingen, de organisatoren van een evenement, etc. Wij zien het als onze taak om, samen met de gemeenten, vanuit gezamenlijke doelstellingen, onze maatschappelijke verantwoordelijkheden en ons gemeenschappelijk belang, de veiligheid in de samenleving te verhogen. Daarom zetten we de komende jaren een koers uit richting een brede maatschappelijke beïnvloeding en bewustwording van de mensen die in onze regio wonen, werken en recreëren. Naast de reguliere instrumenten als advisering bij vergunningverlening, toezicht en handhaving zetten we in op brandveilig leven en risicocommunicatie. Alles met als doel mensen te verleiden zelf na te denken over een (brand) veilige(re) omgeving. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor risicobeheersing geven wij gevraagd en ongevraagd advies op veiligheidsvraagstukken op het gebied van externe veiligheid, brandveiligheid en industriële veiligheid/milieu. Wij adviseren over ruimtelijke plannen zoals structuurvisies, bestemmingsplannen en infrastructurele plannen. Daarnaast houden wij toezicht bij BRZO-inrichtingen en maakt de aanwijzing van bedrijfsbrandweren onderdeel uit van ons takenpakket. Onze taken zijn ondergebracht in zeven taakvelden.

Wij bereiden ons, in afstemming met gemeenten en andere ketenpartners, voor op de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.

Wat willen we bereiken?

We voorkomen en beperken de (brand)risico's door een gecombineerde inzet van proactieve, preventieve en preparatieve maatregelen. We verstevigen enerzijds de interne samenwerking en realiseren anderzijds slimme, goed gebouwde netwerken waarbij wij een stevige positie innemen.

We vergroten het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid in onze samenleving en zetten daarbij in op een zuivere verantwoordelijkheidsverdeling. Wij wijzen, vanuit een proactieve en betrokken houding, betrokken partijen nadrukkelijk op de eigen verantwoordelijkheid voor brandveilig wonen, ondernemen en recreëren. Dit doen we niet alleen, maar in samenhang en goede samenwerking met alle betrokkenen vanuit een gelijkwaardig partnerschap.

Wat gaan we doen?

Taakvelden	Omschrijving
Reguliere adviesproducten en diensten: Ruimtelijke ordening & infrastructuur, Industriële veiligheid en milieu, BRZO & Bedrijfsbrandweer, Bouwen en brandveilig gebruik, Toezicht brandveilig gebruik, Evenementen & Overige plaatsen	We leveren kwalitatieve en bruikbare adviesproducten en -diensten en werken daarbij op een uniforme wijze. Om dit te doen staan we midden in de samenleving en volgen we de maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in wet- en regelgeving nauwgezet. Wij adviseren op elk moment, gevraagd en ongevraagd, hoe om te gaan met deze ontwikkelingen en de hieruit voortvloeiende gevolgen op het (brand)veiligheidsdomein. Ook zoeken we proactief de verbinding met personen, organisaties en netwerken met aanvullende expertise en ervaring in soortgelijke veiligheidsvraagstukken om van elkaar te leren en met elkaar te delen. Onze vakbekwaamheid is essentieel. We blijven investeren in het ontwikkelen van competenties van onze medewerkers in het adviseren en toezicht.

Taakvelden	Omschrijving
Bewustwording & Maatschappelijke beïnvloeding	Onze aandacht blijft uitgaan naar het verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij onze inwoners. In het bijzonder bij zorginstellingen en woningen en zeker daar waar sprake is van minder zelfredzamen bewoners/burgers. Preventie zal zich vooral daarop richten. Hierbij kiezen we voor de multi-insteek zodat veiligheid in woningen in het algemeen groeit en brandveiligheid daar onderdeel van is. De uitbouw van bewustzijnsverhoging ligt in het zoeken van verbinding met nieuwe ongekende partners en daar praktische projecten mee doen. Dat doen we op basis van gelijkwaardigheid. Daarnaast blijven we zichtbaar door gericht voorlichting te geven voor en met onze partners en door betrokkenen te trainen zodat zij in workshops het onderwerp brandveiligheid kunnen meenemen.

Prestatie-indicatoren	Norm of streefwaarde	aantal
Taakveld BRZO en Bedrijfsbrandweer Aantal aangekondigde en uitgevoerde BRZO inspecties	Streefwaarde	46
Taakveld Bouwen en Brandveilig gebruik Advies Bouw Advies Toezicht	Streefwaarde Streefwaarde	2550 100
Taakveld Bewustwording en Maatschappij Voorlichting doelgroepen Ambassadeursnetwerken gemeenten • voorlichtingen gegeven door ambassadeurs • huisbezoeken afgenomen door ambassadeurs Voorlichting na Brand Projecten maatschappelijke partners Brandweer op School (bereikte kinderen) Social Media (activiteiten i.k.v.) brandpreventieweken Aantal pop-up-stores	Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde	30 200 500 16 20 7.000 200 15 4
Taakveld evenementen en overige plaatsen Advies evenementen	Streefwaarde	1800
Taakveld Toezicht en Gebruik Controle Brandveilig gebruik Geen Nood bij Brand Horeca Handhaving Keurmerk veilig ondernemen	Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde Streefwaarde	750 20 10 20 45

Thema 2 financieel overzicht

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten excl. mutatie reserves	€ 5.859.030	€ 5.858.295	€ 5.858.295	€ 5.858.295
Baten excl. mutatie reserves	€ -332.000	€ -332.000	€ -332.000	€ -332.000
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ 5.527.030	€ 5.526.295	€ 5.526.295	€ 5.526.295
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan reserves	€ -735	€ -	€ -	€ -
Totaal geraamde resultaat	€ 5.526.295	€ 5.526.295	€ 5.526.295	€ 5.526.295

2.3

Thema 3

Incidentbestrijding

VRMWB beschikt over een slagvaardige organisatie voor repressieve brandweezorg, dicht bij burgers en bedrijven. Door een goede en efficiënte deconcentratie van kazernes en materieel kan de brandweer garant staan voor (collectieve) slagkracht. Voor incidentbestrijding geldt dat het hele werkveld in beweging is. Terwijl de ontwikkelingen zich meer uitkristalliseren is het nu de uitdaging om een overkoepelende ‘paraplu’ te schetsen en alle ontwikkelingen met elkaar in verband te brengen. Dit resulteert in een aangescherpte visie voor incidentbestrijding.

Wat willen we bereiken?

Een risicogerichte, efficiënte en flexibele organisatie voor de bestrijding van incidenten welke is gebaseerd op standaardisatie van processen en middelen.

Een professionele en vakbekwame organisatie waarin continuïteit gewaarborgd is.

Taakvelden	Omschrijving
Repressie	Repressie is het daadwerkelijk bestrijden van incidenten. We hanteren hierbij de opkomsttijden zoals bestuurlijk vastgesteld in het dekkings- en spreidingsplan. Wij werken daarvoor met een combinatie van beroeps en vrijwillige brandweermensen. Allemaal professionals die de basisbrandweezorg beheersen. Samen werken wij risicogericht en ‘op maat’, volgens de vernieuwende principes voor incidentbestrijding op basis van adequate (operationele) informatie. Zo zijn we optimaal voorbereid op het bestrijden van ‘standaard’ incidenten. Voor ‘afwijkende’ incidenten geldt dat we op basis van onze deskundigheid en ervaring het incident zo goed mogelijk bestrijden.
Operationele voorbereiding & planvorming	Operationele voorbereiding is de voorbereiding die nodig is om tijdens de repressie op adequate wijze hulp te kunnen bieden. Het gaat hierbij om het opstellen van plannen en procedures en de aanschaf van het juiste materiaal en materieel. De focus van operationele voorbereiding wordt bepaald door de risico's die aanwezig zijn in de samenleving. De thema's nucleaire veiligheid en optreden bij terrorisme staan daarbij voorop. We stemmen continu de behoefte uit het werkveld met elkaar af en vertalen de resultaten hiervan naar opleidingen en oefeningen. Op deze manier bereiden we de repressieve organisatie optimaal voor op wat komen gaat.
Vakbekwaam worden	Vanuit onze bedrijfsschool bereiden wij onze nieuwe brandweermensen voor op het werken bij de brandweer. Daarnaast leiden wij gevorderde brandweermensen op voor specifieke rollen binnen een brandweerteam. Wij doen dit vanuit een moderne leerstijl en met moderne (elektronische) leermiddelen. Onze bedrijfsschool voldoet aantoonbaar aan de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de aanbieders van brandweero opleidingen.
Vakbekwaam blijven	Vakbekwaamheid is een van de kernwaarden van onze organisatie. Nadat onze brandweermensen zijn opgeleid, dagen wij hun voortdurend uit de vakbekwaamheid op peil te houden en te verbeteren. Dit doen we niet alleen vanuit de wettelijke verplichting om aantoonbaar vakbekwaam te blijven, maar vooral ook vanuit de gedachte om onze mensen continu up-to-date en getraind te houden. Zo houden we het werken bij de brandweer veilig en gezond en kan de burger altijd een professioneel optreden van onze brandweer verwachten.

Taakvelden	Omschrijving
Techniek en logistiek	Het slagvaardig bestrijden van incidenten vraagt om gedegen materialen die onder alle condities beschikbaar moeten zijn. Onze mensen hebben de beschikking over moderne middelen die goed worden onderhouden door de eigen technische dienst die op lokaal niveau aanwezig is. Zij dragen zorg voor het tijdig aanschaffen, beheren en onderhouden van al deze middelen.
Evaluatie en nazorg	Wij zijn zo goed als ons laatste incident. We noemen dit vaak om aan te geven dat we kwetsbaar zijn en open staan om van onze ervaringen te leren. We evalueren continu grotere en afwijkende incidenten met als doel onze prestaties te verbeteren. We hebben daarbij oog voor onze mensen en hun weerbaarheid.

Prestatie-indicatoren		
Opkomsttijden 1ste Tankautospuut		
Objectnorm *1	Norm	80%
Objectnorm + 2 minuten	Norm	95%
18 minuten norm	Norm	100%
Opkomstpercentage oefenen vrijwilligers *2	Norm	60%
Opkomst percentage vrijwilligers bij alarm *3	Norm	30%

Wat gaan we doen?

- (*1) De opkomsttijd 1ste tankautospuut is de tijd vanaf de melding op de meldkamer tot het moment dat de eerste tankautospuut aankomt bij het incident. Voor ieder object is een normtijd vastgesteld in het dekkings- en specialisme spreidingsplan, gebaseerd op de gebruiksfunctie. Deze opkomsttijd is van toepassing voor het maatgevend incident binnenbrand.
- (*2) Het opkomstpercentage oefenen vrijwilligers, is het percentage vrijwilligers dat aanwezig is geweest bij het aantal aangeboden oefeningen.
- (*3) Het opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm, is het percentage vrijwilligers dat bij een alarm is opgekomen naar de kazerne.

Gebruiksfunctie	Norm voor opkomsttijd
Woonfunctie voor 2013	8
Woonfunctie na 2013	12
Celfunctie	8
Gezondheidszorgfunctie	8
Logiesfunctie	8
Kantoorfunctie	12
Winkelfunctie	12
Onderwijsfunctie basisonderwijs tot 12 jaar	8
Onderwijsfunctie overig	12
Industriefunctie	12
Sportfunctie	12
Bijeenkomstfunctie overige	12
Bijeenkomstfunctie bestemd voor kinderdagopvang	8
Overige gebruiksfunctie	12
Bestaande bijzondere functies	8

Thema 3 financieel overzicht

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten excl. mutatie reserves	€ 51.940.790	€ 51.547.383	€ 51.773.408	€ 51.774.867
Baten excl. mutatie reserves	€ -3.661.071	€ -3.122.889	€ -3.173.982	€ -3.175.441
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ 48.279.719	€ 48.424.494	€ 48.599.426	€ 48.599.426
Toevoegingen aan reserves	€ 7.271.699	€ 7.358.044	€ 7.358.044	€ 7.358.044
Onttrekkingen aan reserves	€ -6.897.510	€ -7.401.307	€ -7.576.239	€ -7.576.239
Totaal geraamde resultaat	€ 48.653.908	€ 48.381.231	€ 48.381.231	€ 48.381.231

2.4

Thema 4

Geneeskundige zorg

Naast de zogenoemde klassieke rampen, die veelal van doen hebben met de typisch fysieke veiligheid, wordt door maatschappelijke en technologische veranderingen de samenleving kwetsbaarder door veelal onverwachte domino-effecten van incidenten, zoals grootschalige infectieziekten, overstromingen en langdurige uitval van nutsvoorzieningen. Expliciete aandacht hierdoor voor zorgcontinuïteit is geboden. Een gevolg hiervan is, dat publieke gezondheid sterker zicht- en merkbaar wordt in de multidisciplinaire crisisorganisatie. Geneeskundige zorg is een onmisbare schakel in de risico- en crisisbeheersing. Dat geldt in het bijzonder op het terrein van de fysieke en sociale leefomgeving. Milieu en gezondheid zijn daarbinnen belangrijke aandachtspunten.

In 2020 is de GHOR een organisatie die werkt vanuit de maatschappelijke vraag, die op dat moment heerst of voorzien wordt. Dit houdt in, dat er flexibel wordt ingespeeld op innovaties en ontwikkelingen in de maatschappij en de behoeften van de partners. De focus verschuift naar het voorkomen en beperken van risico's. Dit sluit aan bij de landelijke beweging binnen de Veiligheidsregio's om naast risicobeheersing ook aandacht te hebben voor risicogerichtheid. Naast bovenstaande beweging is er de laatste jaren ook een verandering te zien in de aard en impact van de typen incidenten die er plaatsvinden. Dit vraagt enerzijds om een bredere risicoanalyse en anderzijds om een andere inrichting (flexibilisering) van de crisisstructuur van de GHOR. Ook de beleving van een crisis door burgers komt meer centraal te staan in de crisisbeheersing. Verder zal de nadruk van die crisisstructuur uiteraard liggen op coördinatie en regie van de witte keten.

Wat willen we bereiken?

De GHOR gaat voor een sterk netwerk op het gebied van zorg en veiligheid om gezondheidsschade te voorkomen en te beperken. De GHOR heeft oog voor de gezondheidsrisico's die voortvloeien uit ontwikkelingen in de maatschappij. Daarom richt de GHOR zich op het stimuleren, ondersteunen en adviseren van de netwerkpartners tot het nemen van proactieve maatregelen om daarmee zelfredzaamheid tijdens crises te bevorderen.

Wat gaan we doen?

Als GHOR richten we ons op flexibilisering, versterking van de advisering op het gebied van risico- en crisisbeheersing, informatiemanagement, regie en coördinatie. De zes hoofdtakvelden hierin zijn:

Taakvelden	Omschrijving
Gezondere en veiligere leefomgeving	Gezondheidsschade voorkomen en beperken, dat is onze missie. De GHOR verbindt organisaties binnen de domeinen volksgezondheid, veiligheid en openbaar bestuur. Aan de voorkant adviseren we overheden om gezondheidskundige risico's zo klein mogelijk te houden en nemen regie en coördinatie wanneer er daadwerkelijk een crisis is.
Dienstverlening en Gezondheidsinformatie	Door verschillende beschikbare data binnen Veiligheidsregio's en GGD-en te combineren kunnen we risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid beter in kaart brengen en hier interventies op ontwikkelen. Ook tijdens incidenten. Wij delen deze kennis actief met onze partners.
Minder kwetsbare burgers	Mensen, die langdurige zorg nodig hebben, zijn kwetsbaar als het gaat om veiligheid. Zowel de mensen die in een instelling wonen als de mensen die (steeds langer) zelfstandig thuis wonen. Wij ondersteunen, verbinden en adviseren organisaties en partijen die de veiligheid van deze mensen willen vergroten. We richten ons hierbij op het voorkomen van incidenten, maar ook op het adequaat bestrijden van een incident.

Taakvelden	Omschrijving
Meer zelfredzame samenleving	De burger signaleert vaak als eerste risico's en is vaak als eerste hulpverlener bij een incident. Wij ondersteunen, initiëren en verbinden activiteiten die gericht zijn op het zelfredzamer en weerbaarder maken van de samenleving in de preventie en bestrijding van incidenten. Om de activiteiten binnen de vier hoofdtaakvelden te kunnen realiseren investeert de GHOR actief in haar netwerk, door dit te verbreden en verdiepen waar nuttig en nodig.
Verbreding netwerk	Gezien de verandering in de aard van de toekomstige crises en de beweging naar risicogerichtheid krijgt de GHOR te maken met (steeds meer) andere en nieuwe partners. Dit betekent een verbreding van het netwerk, maar ook een verbreding van het proces. De GHOR handelt hierbij omgevingsgericht en bouwt verder aan een breed netwerk om tijdens (nieuwe) incidenten en crises snel aansluiting te vinden bij betrokken partners. Territoriale grenzen spelen daarbij geen rol. De GHOR treedt op als de verbinder van alle betrokken organisaties, met de focus op organisaties binnen de domeinen volksgezondheid, veiligheid en openbaar bestuur.
Verdieping netwerk	De GHOR investeert in de 'koude' fase in goede relaties met partners om in de toekomst bij een (nieuwe) crisis de verbinder te zijn tussen partners. De afgelopen jaren hebben we dat gedaan door de organisaties te adviseren op het gebied van crisisbeheersing en hun eigen rol en verantwoordelijkheid daarin. Op basis van bovengenoemde ontwikkelingen vindt er naast de uitbreiding van het GHOR-netwerk ook een verdieping plaats met bestaande netwerkpartners. Enerzijds door meer oog te hebben voor de behoeften van de relaties en daarmee vraaggericht te werken. Anderzijds door hen mee te nemen in de procesverbreding van risicobeheersing met risicogerichtheid. De GHOR zet hierbij relatiebeheer in om zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau aansluiting te vinden.

Prestatie-indicatoren		
Aantal opleidingen, trainingen, oefeningen Ovd-G	Streefwaarde	60
Aantal uren opleiden, trainen, oefenen Ovd-G	Streefwaarde	706
Uitbreiding netwerk niet-acute partners	Streefwaarde	80%

Thema 4 financieel overzicht

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten excl. mutatie reserves	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532
Baten excl. mutatie reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal geraamde resultaat	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532	€ 2.503.532

2.5

Thema 5

Organisatie

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is onderdeel van een snel veranderende wereld. Wisselende dreigingsbeelden en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om het voortdurend inspelen op veranderingen. Dit vraagt veel van mensen en de organisatie.

In het realiseren van onze ambitie in deze dynamische wereld, spelen de stafonderdelen Strategie & Ontwikkeling en Mens & Bedrijfsvoering een belangrijke rol. Het realiseren van de ambitie gaat niet vanzelf. Dit vraagt om nieuw beleid, gerichte sturing, meer inzicht, andere werkwijzen en om ander gedrag van onze medewerkers en leidinggevendenden. Om hieraan op een pro-actieve manier invulling te geven, versterken we continu onze ondersteunende processen en hebben we een Binnen Beter agenda opgesteld.

Wat willen we bereiken?

We zorgen samen met de andere organisatieonderdelen voor het succesvol realiseren van de missie, visie en de doelstellingen van de organisatie. We zorgen voor het juiste fundament door ons vak goed uit te oefenen, proactief in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvorming en uitvoering van taken.

Ontwikkelagenda Binnen Beter

Mens en Organisatie

Omschrijving

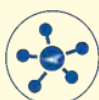
'Samen met talent en plezier werken aan een veilige regio' is wat wij voor en met onze mensen willen bereiken. Optimale inzet van talent van mensen in de organisatie én werken met plezier zorgen immers voor de mooiste prestaties. Onze mensen vervullen een cruciale rol bij de uitvoering van de thema's die op de strategische- en op de ontwikkelagenda staan. Daarbij verandert de omgeving waarin we werken continu wat een beroep doet op de wendbaarheid van mensen in de organisatie. Dat maakt het noodzakelijk om over een passend HR-beleid te beschikken dat regelmatig getoetst wordt aan de effectiviteit en actualiteit.

Sturing aan de organisatie

De dynamische wereld vraagt van ons om wendbaar en flexibel te zijn. Een organisatie die soepel meebeweegt als de opgave van de organisatie verandert. Hiervoor is nodig dat we inzicht hebben in de ontwikkelingen en trends die op ons afkomen en deze kunnen vertalen naar effecten voor onze organisatie. We willen onze bedrijfsvoeringsprocessen continu verbeteren en daarmee het vermogen om te sturen en beheersen.

Informatiemanagement

We investeren in de kwaliteit van onze eigen informatie- en (bron)systemen en sluiten aan op databases van partners en publieke en private organisaties. We combineren data, zetten data om naar informatie en veredelen informatie tot kennis. Met deze kennis en analyses maken we keuzes en stellen we prioriteiten. Dit vraagt specifieke kennis en capaciteiten van medewerkers die we wellicht nog niet in huis hebben.

Ontwikkelagenda Binnen Beter	Omschrijving
Vakmanschap	Vakmanschap is een combinatie van kennis, houding en vaardigheden die nodig is om ons vak met succes uit te oefenen. Als werkgever faciliteren we daarin door onze medewerkers optimaal te ondersteunen in slimmer en digitaal werken. Goed vakmanschap moet zichtbaarder worden. Het geven van ruimte en vertrouwen aan elkaar vormt daarvoor de basis. Goed vakmanschap vraagt meer van de individuele medewerker. Hij of zij moet bewust aan de slag met de vraag wat zijn of haar vak nu precies inhoudt. Maar ook met wat nodig is om daar beter in te worden om zich zo te blijven ontwikkelen en daadwerkelijk vakbekwaam te blijven. Het opbouwen van een persoonlijk netwerk en een lerende houding zijn daarvoor een randvoorwaarde.
Versterken netwerkfunctie	Samen maken we de regio veiliger. Samenwerken is daarbij de sleutel tot succes. Het vormen van (nieuwe) coalities en het samen in co-creatie zoeken naar de allerbeste oplossingen voor veiligheid staan hoog op de agenda. We zijn hierbij kritisch naar welke partners we betrekken en naar de intenties en doelen van deze partners. Met ons samenwerken omdat wij dat initiëren is niet voldoende; het is tweerichtingsverkeer. We zijn in de samenwerking helder over hoe verantwoordelijkheden, belangen, verhoudingen en rollen verdeeld zijn.
Duurzame organisatie	De wereld is in beweging. Het klimaat verandert, onze lucht vervuult, de bevolking groeit, hulpbronnen raken uitgeput. Meer dan ooit moeten we met elkaar werken aan een duurzame maatschappij. Duurzaamheid gaat niet alleen over 'het milieu'. Het is een manier van denken, werken en leven. We streven naar een duurzame bedrijfsvoering waar op het gebied van inkopen en door de digitalisering al stappen zijn gezet. Komende jaren wordt verder gewerkt aan passende maatregelen en slimme oplossingen op het gebied van energieverbruik, inkopen, reisbewegingen en onze positie in het sociaal maatschappelijke domein o.a. waar het gaat om diversiteit en mobiliteit van ons personeel. In onze advisering aan en samenwerking met partners willen we duurzaamheid meer stimuleren.

Prestatie-indicatoren		
Ziekteverzuim organisatie	Streefwaarde	4.5%
Aantal aanbestedingstrajecten	Streefwaarde	6
Aantal verwerkte facturen	Streefwaarde	14.000
Doorlooptijd facturen: % betaald binnen 30 dgn.	Streefwaarde	90%

Thema 5 financieel overzicht

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten excl. mutatie reserves	€ 13.744.999	€ 16.337.452	€ 18.487.937	€ 20.571.578
Baten excl. mutatie reserves	€ -74.782.275	€ -76.744.020	€ -78.765.796	€ -80.849.437
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ -61.037.276	€ -60.406.568	€ -60.277.859	€ -60.277.859
Toevoegingen aan reserves	€ 872.913	€ 782.821	€ 782.821	€ 782.821
Onttrekkingen aan reserves	€ -1.811.143	€ -2.082.828	€ -2.211.854	€ -2.211.854
Totaal geraamde resultaat	€ -61.975.506	€ -61.706.575	€ -61.706.892	€ -61.706.892

3

Verplichte paragrafen

3.1

Weerstands- vermogen en risicobeheersing

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat het bestuur zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van VRMWB en dat zij hierop stuurt.

Of een organisatie in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die een organisatie heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar een organisatie mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel). Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd. Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 2.237.500. Het Algemeen Bestuur heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve van VRMWB op te heffen. In de begroting VRMWB is geen post onvoorzien opgenomen. VRMWB heeft daarom geen beschikbare weerstandscapaciteit. Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen van VRMWB beperkt is. Elke deelnemende gemeente houdt een algemene reserve aan die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen.

Risicomanagement

Om risico's goed te beheersen, is effectief risicomanagement van groot belang. Het risicomanagementbeleid van de Veiligheidsregio moet borgen dat we adequaat met de belangrijkste risico's omgaan.

Met risicomanagement heeft de Veiligheidsregio de ambitie om onderstaande doelstellingen te realiseren:

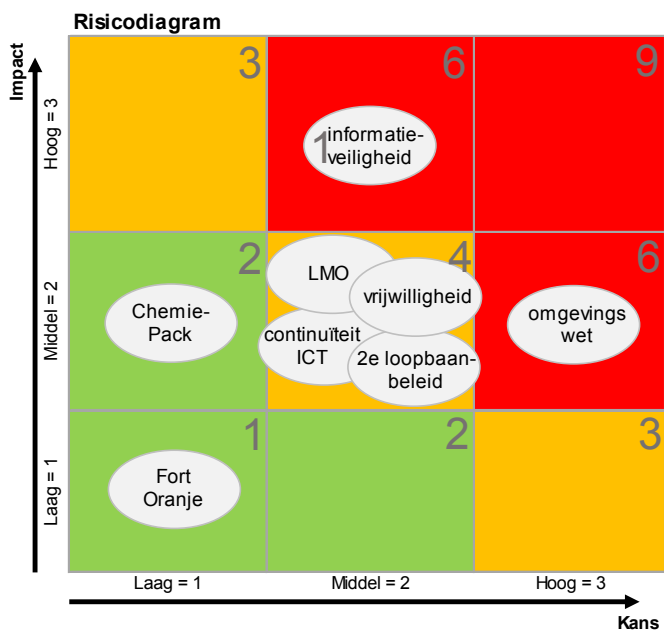
- Integraal inzicht in de risico's die de Veiligheidsregio loopt.
- Verbeteren van de sturing en beheersing en het realiseren van doelstellingen.
- Expliciet en bewuster (management)keuzes maken met behulp van risico's.
- Professionelere verantwoording richting bestuur over de grootste risico's van de Veiligheidsregio met daarbij een duidelijke koppeling aan de weerstandscapaciteit van de organisatie.
- Bevorderen, vergroten en stimuleren van risicobewustzijn binnen de organisatie, zodat alle geledingen juiste afwegingen maken bij besluitvorming (intrinsieke borging bij medewerkers).

De Veiligheidsregio heeft een systeem van risico-inventarisatie, -beoordeling, -beïnvloeding en monitoring geïmplementeerd. We inventariseren risico's, stellen maatregelen vast, handelen daarna en rapporteren daarover in de planning en control rapportages. De belangrijkste risico's voor de organisatie worden in gesprekken met directie, management en de organisatie opgehaald. Samen met de directie en bestuur beoordelen we de risico's en prioriteren we beheersmaatregelen. Dit leggen we vast in het risicoregister. De frauderisico-analyse is hier onderdeel van.

Audit & Control

Binnen de organisatie is de audit- en controlfunctie ingericht. Op jaarbasis voert deze functie diverse controles en onderzoeken uit. Enerzijds richt de functie zich op de rechtmatigheid, waarbij wordt gecontroleerd of onze handelswijze in overeenstemming is met de regels en besluiten. Anderzijds richt deze functie zich op de efficiency en effectiviteit (doelmatigheid) van de organisatie. De audits die op dit vlak worden uitgevoerd vormen een belangrijke stap in het leren en verbeteren van de organisatie. De belangrijkste bevindingen met aanbevelingen uit zowel de controles als de audits worden gedeeld met directie en management.

Het risicomanagement van de Veiligheidsregio onderkent strategische-, financiële-, operationele- en wet- en regelgevingsrisico's. Hieronder geven we in een diagram de belangrijkste risico's weer.

In het risicoregister is opgenomen welke maatregelen we nemen om de kans dan wel de impact van de risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere facetten/terreinen, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, juridisch/aansprakelijkheid, imago organisatie, personeel en financieel. De risicoscore is tot stand gekomen door kans en impact met elkaar te vermenigvuldigen.

In onderstaande tabel zijn de actuele risico's opgenomen zoals deze bekend waren per 31 december 2017. De impact van de risico's is vergeleken met de BURAP 2017.

Risico's	Huidig		Burap 2017		Beheersmaatregelen
	Score	Financiële impact	Score	Financiële impact	
Vrijwilligheid: Het kost steeds meer moeite om voldoende te vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie en de beschikbaarheid van deze vrijwilligers staat steeds mee onder druk.	4	Onbekend	9	Onbekend	*Wervingscampagne met extern bureau *Opstellen van vrijwilligersbeleid *Strategisch personeelsinzicht *Inzicht in uitstroom. *Paraatheid is inzichtelijk met paraatheids-app en nieuwe pagers met terugmeld-functie
Informatieveiligheid: We vergaren en verwerken als organisatie grote hoeveelheden informatie. De beveiliging van deze informatie vormt een risico voor de organisatie. Denk aan cybercrime, datalekken etc.	6	Van € 100.000 tot € 500.000	6	Van € 500.000 tot € 1.000.000	- Beleid informatieveiligheid opgesteld - Uitvoeringsregelingen opgesteld. Dat zijn procedures en richtlijnen ter beveiliging van: Bedrijfsmiddelen, Personeel, Fysieke omgeving, Apparatuur en informatie, Toegang tot informatie. - Inzicht verkregen in kritische processen en gegevensverwerkingen - Functionarissen en processen ingericht om incidenten en datalekken te tackelen. - Verantwoordelijkheden belgd - Bewustwordingscampagnes en voorlichtingsbijeenkomsten uitgevoerd - Jaarlijkse toetsing van het niveau van informatieveiligheid - Verwerkingenregister opgesteld - Privacy-verklaring opgesteld - Verwerkersovereenkomsten met leveranciers opgesteld - Pentests uitgevoerd op kritieke systemen - Kennisvergroting en –borging - Plan wordt opgesteld om activiteiten de komende te bepalen (o.b.v. o.a. resultaten toetsing)
Continuïteit: Er is niet in kaart gebracht wat onze continuïteit kan verstoren en wat we kunnen doen om dit te voorkomen. De continuïteit van zowel de warme als koude organisatie vormen een risico. De organisatie gaat uit van haar veerkracht en flexibiliteit bij uitval van ICT. Echter, in de praktijk zien we dat functionarissen nog veel leunen op ondersteunende ICT systemen.	4	Onbekend	nvt		*Enkele (kritische) processen zijn over te nemen door omliggende veiligheidsregio's. *Er is een continuïteitsplan *Inventariseren maatregelen uit continuïteitsplan
Aansprakelijkstelling VRMWB door WRT, ISK en Wartsila: Gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio MWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Inmiddels is duidelijk dat er een dagvaardiging komt.	2	Onbekend	6	Meer dan € 2.500.000	We laten ons bijstaan door specialisten van Pels Rijcken Drooglever en Fortuyn advocaten. Daarnaast zijn met de gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden, die ook in de aansprakelijkstelling worden betrokken, afspraken gemaakt om gezamenlijk op te blijven trekken en waar nodig tijdig af te stemmen. Onduidelijk is of het uberhaupt tot een proces komt en bij verlies wat de kostenverdeling van de claim gaat zijn.
Tweede loopbaanbeleid: We hebben als werkgever de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een toekomstperspectief voor medewerkers die beroepsmatig repressief werk verrichten. De ontwikkelingen omtrent dit tweede loopbaanbeleid vormen een risico voor de organisatie.	4	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	6	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	*Uitvoeringskader opstellen vaststellen voor het tweede loopbaanbeleid. *Medewerkers bewust maken van hun eigen verantwoordelijkheid. Het besef dat ze zelf aan zet zijn is nog niet voldoende doorgedrongen. Leidinggevend zijn hierover met medewerkers in gesprek en weten hoe medewerkers kunnen faciliteren. *In het eerste kwartaal 2018 worden 5 speerpunten besproken variërend van beleid gericht op vitaliteit van medewerkers tot activiteiten om door en uitstroom te bevorderen.
De Omgevingswet: De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze wet betekent een omkering van de organisatie en vraagt andere competenties en kennis van de medewerkers. Naar verwachting zal de Omgevingswet in 2019 in werking treden.	6	Van € 100.000 tot € 500.000	6	Van € 100.000 tot € 500.000	Er is in medio 2017 een impactanalyse opgesteld over de Omgevingswet voor de Veiligheidsregio MWB. De analyse is breed uitgezet binnen de organisatie en zal de komende maanden worden afgerond. Afhandelend van de uitkomsten en de ontwikkelingen in de Omgevingswet worden de precieze gevolgen en financiële consequenties duidelijk.

	Huidig		Burap 2017		
	Score	Financiële impact	Score	Financiële impact	
Risico's					Beheersmaatregelen
LMO: De invoering van LMO en daarmee de gemeenschappelijke meldkamer in Bergen op Zoom leidt tot een aantal risico's en onduidelijkheden: 1) het is nog onduidelijk hoe wordt omgegaan met de risico's ten aanzien van boventalligheid van personeel, dan wel de mogelijke frictiekosten. 2) de gevolgen van de landelijke taakstelling ad 50 miljoen zijn onduidelijk. 3) bij de processen zal men telkens af moeten wegen wat uitstel kan hebben en welke processen afgestemd moeten worden om integratie en een soepele overgang met GMZ in BoZ mogelijk te maken. 4) omdat de Gemeenschappelijke Meldkamer MWB en Gemeenschappelijke Meldkamer Zeeland (GMZ) niet op alle werkgebieden in dezelfde (werk) en ontwikkelingsfase zitten is proces-techniekafstemming dikwijls niet direct mogelijk en moeten er extra investeringen worden gedaan in capaciteit en middelen of moet het proces worden aangepast. Dit leidt mogelijk tot extra kosten en een langere doorlooptijd. 5) Stagnering uitrol C2000 heeft gevolgen voor de datum van het operationeel gaan van meldkamer BoZ en het project "samenwerken" in geld en doorlooptijd.	4	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	6	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	*Om de eventuele financiële risico's op te vangen is een reserve gevormd. *De investeringen om de meldkamer up to date te houden i.v.m. uitstel bouw BoZ zijn nu ondervangen in het project "Samenwerken".
Fort Oranje: De gemeente Zundert legt een financiële claim neer bij de eigenaar van Fort Oranje. Hierin is een groot deel van de door de veiligheidsregio gemaakte kosten meegenomen. Dit is een positief risico in de jaarrekening.	1	Van € 500.000 tot € 1.000.000		nvt	Gemeente Zundert legt een financiële claim neer bij eigenaar Fort Oranje. De kosten die gemaakt zijn door de veiligheidsregio voor Fort Oranje zijn verwerkt in de jaarrekening. Dit is een bedrag van € 800.000

Financiële kengetallen

Onderstaand worden de financiële kengetallen weergegeven die op grond van de BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019
1. netto schuldquote	34%	46%	60%
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	46%	60%
3. solvabiliteitsratio	37%	21%	22%
4. structurele exploitatieruimte	3%	0%	-1%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van VRMWB aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De schuldquote in de begroting 2019 is aanzienlijk hoger, omdat het investeringsniveau (en leningenniveau) in 2019 hoger is door een piek in de investeringen zoals bijvoorbeeld de geplande aankoop van hoogwerkers en de bouw Safety Village.

Voor VRMWB is geen verschil zichtbaar tussen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen kapitaalvestrekkingen zijn gedaan aan bijvoorbeeld deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Deze neemt af door een toename van de schulden op korte en langer termijn. In 2019 wordt 22% van het balanstotaal gedekt door het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de (structurele) vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is om structurele tegenvallers op te vangen. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. In 2019 zijn de structurele baten onvoldoende om de structurele lasten te kunnen dragen.

3.2

Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf is een beschrijving opgenomen van de voorziene onderhoudsactiviteiten van de kapitaalgoederen van VRMWB. Dit betreft niet alleen onderhoud aan kapitaalgoederen welke in eigendom zijn van de Veiligheidsregio, maar dit kunnen ook de kapitaalgoederen betreffen welke worden gehuurd van derden.

Vanuit artikel 12 van de BBV wordt vereist aan te geven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Binnen VRMWB is alleen sprake van de kapitaalgoederen gebouwen als bedoeld in artikel 12, maar vanwege de financiële impact wordt ook het materieel en de voertuigen toegelicht.

Gebouwen

In 2013 is een besluit genomen over de overdracht van een negental kazernes van de gemeenten aan VRMWB per 31 december 2013. Hiermee berust het eigendom van deze kazernes bij de Veiligheidsregio. Eind 2017 is één kazerne terug overgedragen aan een gemeente. Het eigendom van de overige 60 kazernes, waar VRMWB gebruik van maakt, berust nog bij de gemeenten. Naast de brandweerkazernes wordt tevens gebruik gemaakt van een kantoorpand van de GGD West-Brabant, waarvan een gedeelte wordt gehuurd.

Voor alle kazernes zijn afspraken gemaakt over het onderhoud van de overgenomen kazernes, op basis van demarcatielijsten en meerjarenonderhoudsplannen. De Veiligheidsregio heeft een voorziening gevormd voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. De voorziening is ingesteld en wordt gevoed op basis van het meerjarenonderhoudsplan dat voor elke kazerne is opgesteld. Dit plan wordt periodiek geactualiseerd. Jaarlijks wordt getoetst of het meerjarenonderhoudsplan, de stand van de voorziening en de dotatie op elkaar aansluiten.

In 2016 is besloten een nieuw, modern en eigentijds oefencentrum te realiseren. Gedurende 2017 bleek de offerte van het definitieve ontwerp het beschikbare budget voor de realisatie van het nieuwe oefencentrum ruimschoots te overschrijden. Er is hard gewerkt om alsnog een kwalitatief ontwerp te realiseren dat wel financieel haalbaar is. Zelfs na een versoberingsslag werd geconcludeerd dat onze wensen in deze vorm niet konden worden gerealiseerd. Daarmee wordt het beoogde realisatieplan, met een oplevering op 1 januari 2019, niet gehaald. In 2018 wordt gekeken op welke wijze de ontwikkeling van het nieuwe oefencentrum wordt doorgestart. De ambitie is nog steeds om op een zo kort mogelijke termijn een op de toekomst voorbereid oefencentrum te realiseren. De opgedane ervaring in de afgelopen jaren wordt gebruikt om een nog actueler oefencentrum te ontwerpen. Hierbij wordt ook over grenzen gekeken en wordt samenwerking gezocht met partners.

Daarnaast is er in verschillende gemeenten sprake van ver- of nieuwbouw van kazernes, zoals de nieuwbouw kazerne in Waalwijk. In nauw overleg met de gemeenten zal de Veiligheidsregio zorgen voor realisatie hiervan.

Materieel en voertuigen

VRMWB kent een grote vloot aan voertuigen. Bij aanbesteding van deze voertuigen is vaak een onderhoudscontract afgesloten. In 2017 is 95% van de voertuigen in een onderhoudscontract ondergebracht. Voor de bekapping is eind 2017 gekozen voor een vernieuwd werkproces waarbij in 2018 de onderdelen ervan in contract worden aangeboden. Er is door VRMWB geen voorziening groot onderhoud ingesteld t.b.v. materieel. Er is geen achterstallig onderhoud bekend. In 2017 zijn alle voertuigen die aanbesteed zijn, alsmede alle (dienst)voertuigen onder de 3.500 kilo, ondergebracht in onderhoudscontracten.

3.3

Financierings- paragraaf

Algemeen

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de beleidsbegroting en voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, zoals VRMWB. In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) worden regels gesteld voor het financieringsgedrag, wat binnen VRMWB is vertaald in een treasurystatuut.

Wet FIDO

In de Wet FIDO wordt door de overheid specifieke regels gesteld ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid om zodoende de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiertoe wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor VRMWB betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2019 is gesteld op € 7.354.425 (8,2% van € 89.688.109).

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor VRMWB betekent dit dat de renterisiconorm voor 2019 € 17.938.000 bedraagt (20% van € 89.688.109). Op basis van de gegevens van de leningenportefeuille (zie bijlage 5.2) kan een overzicht worden samengesteld voor de renterisiconorm.

Tabel renterisiconorm

(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Renteherzieningen (1)	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde aflossingen (2)	€ 2.549	€ 4.342	€ 2.576	€ 8.933
Renterisico (1 + 2)	€ 2.549	€ 4.342	€ 2.576	€ 8.933
Renterisiconorm (20%)	€ 17.938	€ 18.764	€ 18.807	€ 19.224
Ruimte renterisiconorm	€ 15.389	€ 14.422	€ 16.231	€ 10.291

Rente

De vernieuwde BBV voorschriften vragen om meer inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten en de daar aan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom wordt in deze paragraaf Financiering voortaan ook de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

Renteschema 2019		
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 615.272
B	De externe rentebaten (idem)	€ - -/-
	Saldo rentelasten en rentebaten	€ 615.272
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € -
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € -
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ € -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ -
D1	Rente over eigen vermogen	€ - +/+
D2	Rente over voorzieningen	€ - +/+
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ -
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- € -615.272
	Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ -

De externe rentelasten worden intern omgeslagen over de afschrijvingskosten van de investeringen.

Schatkistbankieren

Middels een wetswijziging zijn alle lagere overheden eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken. Het Ministerie van Financiën stelt geen leenfaciliteiten ter beschikking zodat daarvoor een beroep op private partijen moet worden gedaan.

Voor VRMWB houdt dit in dat de rekening-courant tegoeden en deposito's die bij de ABN-AMRO werden aangehouden, zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie wordt een slechts een beperkte rentevergoeding uitbetaald. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zullen minimaal zijn vanwege het lage rentepercentage. Deze rentebaten worden niet in de begroting opgenomen.

Het reguliere betalingsverkeer blijft ondergebracht bij de ABN-AMRO. Hier wordt een rekening-courant aangehouden waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Indien het saldo van de rekening-courant boven het toegestane maximum uitkomt, dan moet dit worden afgedragen aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo moet dit juist worden aangevuld vanuit het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen

Per 1 januari 2019 is de verwachte stand van de huidige geldleningen geraamd op € 25.948.843. Het betreft geldleningen welke door de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) zijn verstrekt. Een overzicht van de samenstelling van de langlopende leningen is opgenomen in bijlage 5.2.

Meerjarenbalans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beide zijn hieronder weergegeven.

(bedragen * € 1.000)	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
ACTIVA						
Materiele vaste activa	€ 51.369	€ 53.109	€ 62.909	€ 62.438	€ 60.361	€ 63.155
Vlottende activa	€ 13.195	€ 4.564	€ 3.713	€ 3.522	€ 3.522	€ 3.522
Liquide middelen	€ 51	€ 822	€ 554	€ 534	€ 805	€ 346
	€ 64.615	€ 58.495	€ 67.177	€ 66.494	€ 64.687	€ 67.023

(bedragen * € 1.000)	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
PASSIVA						
Eigen vermogen	€ 23.717	€ 15.034	€ 14.133	€ 10.533	€ 8.772	€ 7.011
Voorzieningen	€ 1.166	€ 1.093	€ 947	€ 775	€ 975	€ 1.174
Vaste schulden	€ 29.805	€ 31.949	€ 41.900	€ 46.058	€ 45.483	€ 49.050
Vlottende passiva	€ 9.928	€ 10.419	€ 10.196	€ 9.128	€ 9.458	€ 9.788
	€ 64.615	€ 58.495	€ 67.177	€ 66.494	€ 64.687	€ 67.023

EMU saldo (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Berekend EMU-saldo	€ -10.062	€ 1.817	€ 3.021	€ -1.980

3.4

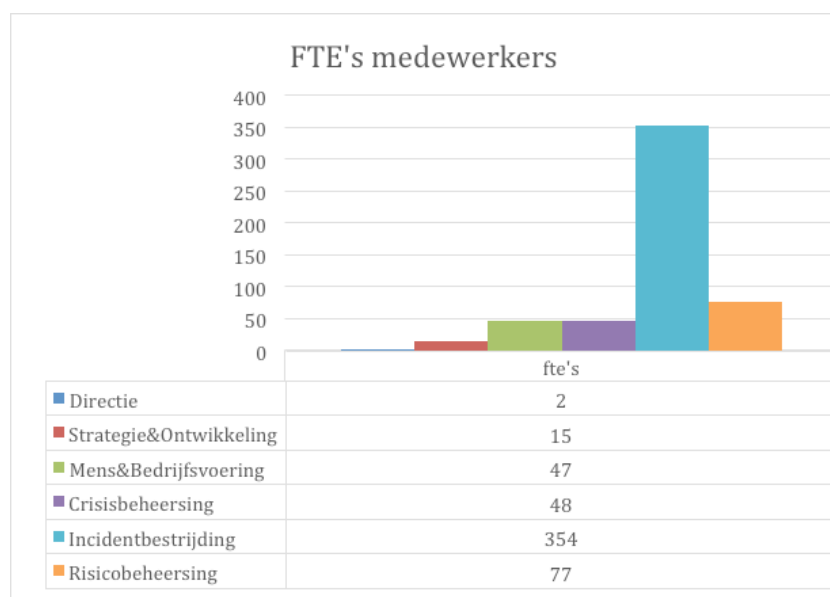
Bedrijfsvoering

Tot bedrijfsvoering worden de taakvelden gerekend op het gebied van personeel, (documentaire) informatievoorziening, financiën, planning en control, automatisering, inkoop en communicatie. De ontwikkelingen binnen de hier genoemde taakvelden zijn van groot belang voor het realiseren van de te bereiken doelen en de speerpunten. Zonder een adequate organisatie, vakbekwame medewerkers, huisvesting en materieel kunnen de doelen van VRMWB niet gerealiseerd worden. Naast de afdelingen op het gebied van bedrijfsvoering, die deel uitmaken van VRMWB, wordt tevens gebruik gemaakt van de diensten van een externe organisatie voor de salarisadministratie.

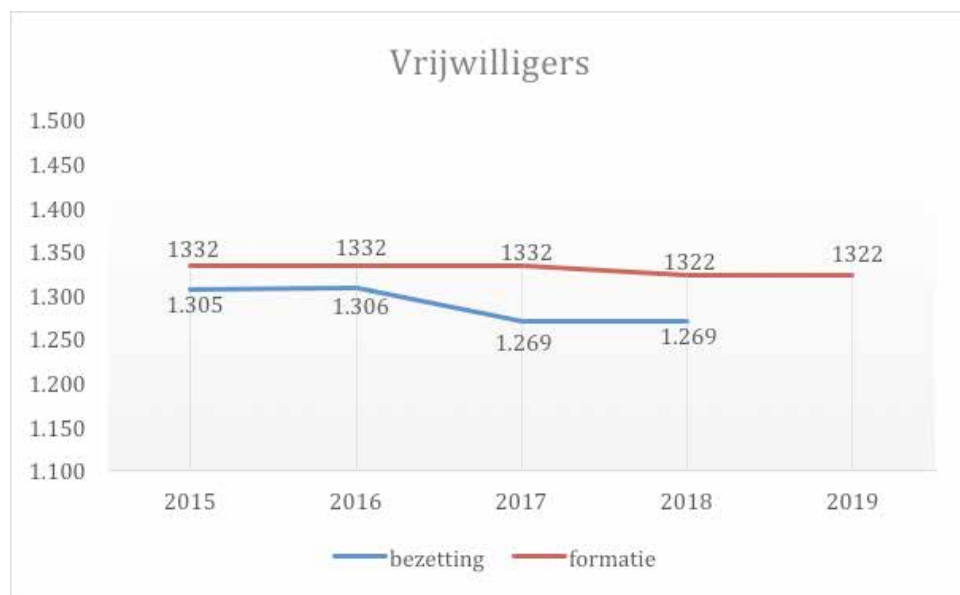
De gegevens met betrekking tot de medewerkers en vrijwilligers zijn opgenomen in twee afzonderlijke overzichten. Door de splitsing zijn de gegevens in beide overzichten eenduidiger te interpreteren, aangezien de gegevens van de medewerkers zijn gebaseerd op de Fte's en de gegevens van de vrijwilligers zijn gebaseerd op aantallen.

In onderstaande grafiek is de verwachte formatie per sector weergegeven.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. De formatie van de brandweer is vastgesteld op 1322 vrijwilligers met ingang van 1 januari 2018. Op 1 januari 2018 was de bezetting 1269 vrijwilligers. Ten opzichte van 1 januari 2017 betekent dit een terugloop van 37 vrijwilligers verdeeld over verschillende brandweerteams. Afname is voor een groot deel te verklaren door uitstroom in verband met leeftijd. De terugloop past in het beeld van de verwachting dat het steeds moeilijker wordt om geschikte vrijwilligers te vinden. In de strategische agenda is het thema Vrijwilligheid als één van de speerpunten benoemd. Het vinden en binden van vrijwilligers krijgt daarin nadrukkelijk aandacht om zo voldoende instroom voor de toekomst te kunnen garanderen. Arbeidsmarktcommunicatie is ook als speerpunt benoemd om het continue proces van werving en selectie voor de verschillende brandweerteams met vacatures te professionaliseren.

3.5

Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er sprake is van zowel een bestuurlijk als een financieel belang voor VRMWB. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, dan wel waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

De cijfers van de verbonden partijen zijn niet geconsolideerd in de jaarrekening van VRMWB.

VRMWB is een samenwerkingsverband op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen, waaraan 26 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat VRMWB over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor is VRMWB een verbonden partij voor de 26 gemeenten.

VRMWB zelf kent geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Desondanks zijn er wel partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband. Deze worden hieronder toegelicht.

Overige samenwerkingsverbanden

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. Deze dienstverleningsovereenkomst is met het oog op de mogelijke fiscale risico's voor de toekomst geformaliseerd in een overeenkomst Kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke rekening GGD West-Brabant, de gemeenschappelijke rekening GGD Hart voor Brabant en de gemeenschappelijke regeling VRMWB maken deel uit van deze gemene rekening.

In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. VRMWB participeert voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Aangezien het instellen en instandhouden van de GHOR een taak is van de Veiligheidsregio, zijn de balans en de exploitatie-gegevens van de GHOR tot en met 2016 geconsolideerd met de cijfers van de Veiligheidsregio en opgenomen in de begroting en jaarrekening.

Na overleg met de accountant is besloten de gegevens van de GHOR per 1-1-2017 uit de balans en exploitatie van de Veiligheidsregio te verwijderen en alleen de bijdrage aan de gemene rekening te verantwoorden in de begroting en jaarrekening. De GHOR is weliswaar een taak van de Veiligheidsregio, maar is een onderdeel van de GGD en daarmee ook een onderdeel van de begroting en jaarrekening van de GGD. Het is niet logisch de GHOR op beide plaatsen te verantwoorden.

In 2018 wordt een bestuursovereenkomst opgesteld waarin de rollen, taken, verantwoordelijkheden inclusief financiële afspraken van de verschillende partijen worden vastgelegd. De rollen van de besturen worden daarmee expliciet vastgelegd. Bij het opstellen van de bestuursovereenkomst wordt tevens vastgelegd hoe besluitvorming en rapportages plaatsvindt.

Publiek-Private Samenwerking (PPS) Moerdijk

Vanaf 1 februari 2013 is er op het Zeehaven- en Industrierrein van Moerdijk een beroepspost ingesteld die 24 uur per dag zowel (overheids) basisbrandweezorg als bedrijfsbrandweezorg biedt. Dit is vastgesteld in een overeenkomst tussen de Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk en VRMWB. Deze publiek-private samenwerking brandweezorg is vrij uniek in Nederland. In de overeenkomst zijn nadere afspraken vastgelegd over de financiering, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide partijen.

De post is continu bezet door zes personen. Voor de bedrijfsbrandweertak beschikt de post over een tankautospuut industrieel en een schuimblusvoertuig. Deze kunnen ook worden ingezet voor de basisbrandweezorg op het terrein. Daarnaast beschikt de post over een hoogwerker voor de basisbrandweezorg die ook buiten het terrein ingezet kan worden. Ten behoeve van de bedrijfsbrandweezorg is personeel specifiek en aanvullend opgeleid en geoefend.

Publiek-Private Samenwerking inzake blusboot

Van oudsher heeft VRMWB een waakvlamovereenkomst met de firma BST te Dinteloord voor de incidentbestrijding op de vaarwegen rondom Volkerak en Schelde-Rijnverbinding.

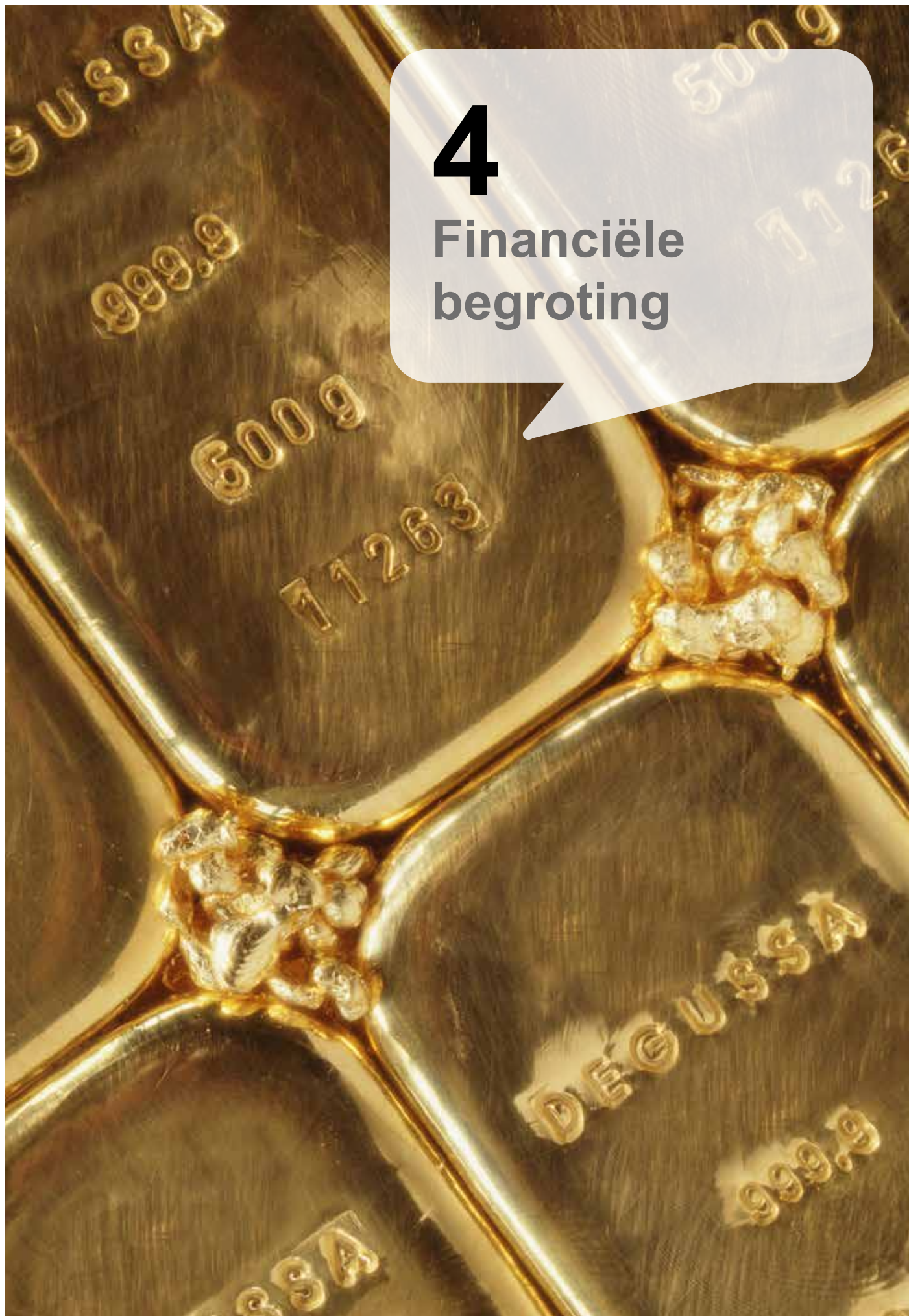
In 2014 is een hernieuwd contract afgesloten in het kader van een verdergaande publiek private samenwerking. Door BST is een nieuwe boot aangeschaft (Furie 4). BST exploiteert en beheert de boot en de nautische bemanning. De brandweer levert een opstapbemanning die is opgeleid en geoefend naar de huidige eisen der tijd. Dit is een mooi voorbeeld van publiek private samenwerking, aangezien BST de nautische deskundigheid levert en de brandweer de ervaring met incidentbestrijding op het water. De veiligheid op het water, waar het tenslotte om gaat, heeft met deze hernieuwde samenwerking een hernieuwde en goede impuls gekregen. Per medio april 2015 is de nieuwe blusboot officieel in gebruik genomen.

Veiligheidsregio Midden- en West Brabant en Veiligheidsregio Zeeland werken al lange tijd samen bij het bestrijden van incidenten op het Schelde-Rijnkanaal. Om deze interregionale samenwerking te formaliseren, is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld door beide Veiligheidsregio's. Hierin is een aantal algemene uitgangspunten en operationele afspraken vastgelegd. Met deze overeenkomst wordt bijgedragen aan een betere brandweezorg en voldoet de samenwerking tussen partijen nog meer aan de eisen die de wet en maatschappij hieraan stellen.

Bij incidenten op het Schelde-Rijnkanaal is het niet altijd direct duidelijk binnen welke Veiligheidsregio het incident plaatsvindt. Daarom zullen meestal beide meldkamers de melding ontvangen, contact met elkaar zoeken en de hulpverlening opstarten. Tussen beide regio's is in een samenwerkingsovereenkomst een verantwoordelijkheidsverdeling afgesproken. Als het gaat om Search & Rescue (SAR) wordt de Jan 1 vanuit Tholen (VRZ) gealarmeerd en bij brand en IBGS (Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen) wordt de Furie 4 uit Dinteloord gealarmeerd. Tijdens een incident zullen beide vaartuigen gezamenlijk optreden.

4

Financiële begroting

4.1

Overzicht van baten en lasten in de begroting

Hieronder wordt de financiële begroting weergegeven. De financiële begroting presenteert de geraamde baten en lasten per taakveld.

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
LASTEN				
Programma Veiligheid				
1.1 Crisisbestrijding en Brandweer	€ 64.999.336	€ 68.935.036	€ 69.103.898	€ 71.188.999
8.3 Wonen en Bouwen	€ 1.873.389	€ 1.873.389	€ 1.873.389	€ 1.873.389
Algemene Dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ 730.000	€ 730.000	€ 730.000	€ 730.000
Overhead				
0.4 Overhead	€ 13.937.507	€ 14.131.273	€ 14.178.524	€ 14.178.524
Vennootschapsbelasting				
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale lasten excl mutaties reserves	€ 81.540.233	€ 85.669.698	€ 85.885.812	€ 87.970.912
BATEN				
Programma Veiligheid				
1.1 Crisisbestrijding en Brandweer	€ -80.018.811	€ -81.449.217	€ -83.505.075	€ -85.590.175
Algemene Dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ -715.000	€ -715.000	€ -715.000	€ -715.000
Overhead				
0.4 Overhead	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000
Totale baten excl mutaties reserves	€ -80.738.811	€ -82.169.217	€ -84.225.075	€ -86.310.175
Geraamde totaal saldo van baten en lasten excl mutaties reserves	€ 801.422	€ 3.500.481	€ 1.660.737	€ 1.660.737
0.10 Mutaties reserves				
Onttrekking aan reserves	€ -8.949.298	€ -11.648.357	€ -9.808.613	€ -9.808.613
Toevoeging aan reserves	€ 8.147.876	€ 8.147.876	€ 8.147.876	€ 8.147.876
Totaal mutaties reserves	€ -801.422	€ -3.500.481	€ -1.660.737	€ -1.660.737
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ -

Het volgende overzicht geeft de geraamde baten en lasten 2019 weer per thema en de verdeling naar programma Veiligheid en de voorgeschreven overzichten. Hiermee kan aansluiting worden gevonden tussen de gepresenteerde cijfers in de thema's en de financiële begroting.

2019	1. Crisisbeheersing en rampenbestrijding		2. Risicobeheersing		3. Incidentbestrijding	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 1. Veiligheid	€ 7.046.112	€ -1.963.465	€ 5.147.701	€ -332.000	€ 48.112.814	€ -3.661.071
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 430.770	€ -	€ 711.329	€ -	€ 3.827.976	€ -
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 7.491.882	€ -1.963.465	€ 5.859.030	€ -332.000	€ 51.940.790	€ -3.661.071
Mutaties reserves	€ 3.264	€ -239.910	€ -	€ -735	€ 7.271.699	€ -6.897.510
	€ 7.495.146	€ -2.203.375	€ 5.859.030	€ -332.735	€ 59.212.489	€ -10.558.581

2019	4. Geneeskundige zorg		5. Organisatie		Eindtotaal		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Programma 1. Veiligheid	€ 2.288.465	€ -	€ 4.277.633	€ -74.062.275	€ 66.872.725	€ -80.018.811	€ -13.146.085
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ 715.000	€ -715.000	€ 730.000	€ -715.000	€ 15.000
Overhead	€ 215.067	€ -	€ 8.752.365	€ -5.000	€ 13.937.507	€ -5.000	€ 13.932.507
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 2.503.532	€ -	€ 13.744.999	€ -74.782.275	€ 81.540.233	€ -80.738.811	€ 801.422
Mutaties reserves	€ -	€ -	€ 872.913	€ -1.811.143	€ 8.147.876	€ -8.949.298	€ -801.422
	€ 2.503.532	€ -	€ 14.617.912	€ -76.593.418	€ 89.688.109	€ -89.688.109	€ 0

4.2

Toelichting overzicht baten en lasten

Herijking beleid

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio hanteert als uitgangspunt dat hogere, noodzakelijke uitgaven als (in) direct gevolg van wet- en regelgeving en/of onvermijdbaar zijn op grond van de wettelijk vastgestelde beleidsdocumenten van de Veiligheidsregio verrekend kunnen en mogen worden via het kostenverdeelmodel, dat de basis vormt voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio.

In de beleidsbegroting 2018 is de gemeentelijke bijdrage daarom verhoogd met € 640.000. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om een deel hiervan terug te draaien en op te lossen binnen de begroting van de Veiligheidsregio. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur in de retraits 2017 besloten een prestatieovereenkomst te sluiten met de Reddingsbrigade voor het leveren van een reddingsgroep waarvan de kosten € 40.000 bedragen. Dekking van deze kosten voor het eerste jaar (2018) is gevonden in het jaarresultaat 2016. Voor de structurele dekking wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogd met € 40.000.

Een nieuwe ontwikkeling waarover het Algemeen Bestuur een besluit heeft genomen in de Kaderbrief 2019 is het wegvallen van de OMS inkomsten. Vanwege grote financiële juridische risico's is besloten geen concessie aan te gaan met Siemens en daarmee de markt vrij te geven. Dit betekent voor de Veiligheidsregio een verlies aan structurele inkomsten van € 730.000. Besloten is dit verlies vanaf 2019 te compenseren door het verhogen van de gemeentelijke bijdrage via het kostenverdeelmodel. Voor 2018 wordt het positieve resultaat 2017 gereserveerd om de opbrengsten te compenseren.

Hierbij een overzicht van de onontkoombare kosten en de financiële dekking hiervan:

Beleidsbegroting 2018	Bijdragen gemeenten in €	Andere oplossing in €	
Dagdienstbrandweer Waalwijk	230.000		Bijdrage gemeenten noodzakelijk, bestuursbesluit. Reeds verwerkt.
Veilig en gezond werken	100.000		Bijdrage gemeenten noodzakelijk, nieuwe eisen wetgeving. Reeds verwerkt.
IKB		125.000	Bijdrage gemeenten niet noodzakelijk, vanaf 2019 binnen begroting VRMWB oplossen.
Vennootschapsbelasting*		50.000	Bijdrage gemeenten niet noodzakelijk, aangifte nihil.
Vrijwilligers en paraatheid*		135.000	Bijdrage gemeenten in financiële zin niet noodzakelijk, € 100.000 dekking vanuit vrijval kapitaallasten, € 35.000 binnen begroting VRMWB oplossen.
Retraite 2017			
Reddingsbrigade	40.000		Bijdrage gemeenten noodzakelijk, nieuw beleid.

Beleidsbegroting 2018	Bijdragen gemeenten in €	Andere oplossing in €	
Beleidsbegroting 2019			
OMS	730.000		Bijdrage gemeenten noodzakelijk, bestuursbesluit.
Totaal	1.100.000	310.000	

* reeds € 185.000 wordt in 2018 verwerkt als een verlaging van de bijdragen van gemeenten.

Samenvattend kan gesteld worden dat € 260.000 van de onontkoombare kosten in de bestaande begroting van de Veiligheidsregio is verwerkt, waarvan € 135.000 reeds in 2018. Daarnaast komt de verhoging van de bijdrage van € 50.000 voor vennootschapsbelasting vanaf 2018 te vervallen omdat de aangifte nihil is. Het overige bedrag van € 1.100.000 wordt verrekend in de gemeentelijke bijdrage, waarvan € 330.000 reeds verwerkt is in begroting.

Loon- en Prijscompensatie

De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2019.

De kernpunten van de systematiek om de loon- en prijsontwikkeling te verwerken, zijn:

- Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid'.
- Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands Product'.
- Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting. Dit zijn de cijfers van de publicaties in maart.
- Nacalculatie van de gebruikte indices voor jaar t-1 en jaar t-2, zoals ze zijn verwerkt in de begroting jaar t-1.

Samenvattend wordt de huidige loon- en prijsontwikkeling bepaald door de CPB in maart gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2019 en de correcties van deze indices voor het jaar 2017 en 2018 van de in de begroting 2018 verwerkte cijfers.

Kerngegevens tabel Centraal Plan Bureau maart 2018

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Loonindex	2,90%	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
Prijsindex	1,30%	1,80%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%

Op basis van de bovenstaande financiële tabel kan een gewogen gemiddelde index berekend worden waarmee de bijdrage in de begroting wordt aangepast. Deze berekening is in de tabel op volgende pagina weergegeven.

Berekening gewogen index begroting 2019 CPB maart 2018

	Index CPB	Verhouding	Gewogen index	Index begroting 2019
Loonindex 2017	2,90%	60,00%	1,74%	0,28%
Prijsindex 2017	1,30%	40,00%	0,52%	
Gewogen index			2,26%	
Index 2017 bij begroting 2018			1,98%	
Correctie index 2017			0,28%	
Loonindex 2018	3,00%	60,00%	1,80%	0,28%
Prijsindex 2018	1,80%	40,00%	0,72%	
Gewogen index			2,52%	
Index 2018 bij begroting 2018			2,24%	
Correctie index 2018			0,28%	
Loonindex 2019	3,50%	60,00%	2,10%	3,06%
Prijsindex 2019	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2019			3,06%	
Index 2019 incl nacalculatie				3,62%
Loonindex 2020	3,50%	60,00%	2,10%	3,06%
Prijsindex 2020	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2020			3,06%	3,06%
Loonindex 2021	3,50%	60,00%	2,10%	3,06%
Prijsindex 2021	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2021			3,06%	3,06%
Loonindex 2022	3,50%	60,00%	2,10%	3,06%
Prijsindex 2022	2,40%	40,00%	0,96%	
Gewogen index 2022			3,06%	3,06%

Ontwikkeling BDUR

Zowel in de juni-brief 2017 als in de beschikking van december 2017 zijn geen beleidswijzigingen opgenomen. Op basis van de beschikking bijdrage BDUR 2018 (d.d. 8 december 2017) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt onderstaande bijdrage voor VRMWB verwacht:

Meerjarenprognose	2019	2020	2021	2022
BDUR VRMWB	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000

Ten opzichte van de beleidsbegroting 2018 krijgt VRMWB per jaar € 189.629 meer budget als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2017 en door wijzigingen in kengetallen. Op de volgende pagina is het verloop van het budget weergegeven:

Ontwikkeling BDUR	2019	2020	2021	2022*
Beleidsbegroting 2018 (beschikking december 2016)	€ 9.730.000	€ 9.730.000		
Loon- en prijsbijstelling	€ 110.872	€ 110.872		
Overige wijzigingen	€ 79.128	€ 79.128		
Junibrief 2017	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000
Wijzigingen	-	-	-	
Beschikking december 2017	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000	€ 9.920.000

* De bijdrage BDUR wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2022 is hetzelfde bedrag als 2021 aangehouden.

Geraamde incidentele baten en lasten

Het overzicht met de incidentele baten en lasten geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting op korte en langere termijn. Hierdoor wordt het inzicht vergroot in de mogelijkheden van VRMWB om eventuele tegenvallers op te vangen binnen de begroting.

Incidentele lasten en baten 2019	Lasten	Baten	Toelichting
Thema 1 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	€ 246.732	€ -218.108	Betreft onttrekking en inzet vanuit reserve hoofdzakelijk voor het project LMO
Thema 2 Risicobeheersing	€ -	€ -	
Thema 3 Incidentbestrijding	€ 54.335	€ -54.335	Betreft onttrekking en inzet vanuit reserve voor het transitieproces van het oefencentrum
Thema 4 Geneeskundige zorg	€ -	€ -	
Thema 5 Organisatie	€ -	€ -	
	€ 301.067	€ -272.443	

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de structurele wijzigingen van de reserves van VRMWB.

Structurele mutaties reserves 2019	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves
Thema 1 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	€ 3.264	€ -31.970
Thema 2 Risicobeheersing	€ -	€ -
Thema 3 Incidentbestrijding	€ 7.271.699	€ -6.843.175
Thema 4 Geneeskundige zorg	€ -	€ -
Thema 5 Organisatie	€ 872.913	€ -1.124.327
	€ 8.147.876	€ -7.999.472

Exploitatiebijdrage politie

Naast de gemeenten is de politie ook een belangrijke mede-exploitant van de Veiligheidsregio. Ook in 2019 blijft de politie overeenkomstig de bestaande kostenverdelingsafspraken 60% bijdragen in de exploitatie van de gemeenschappelijke Meldkamer en 50% bijdragen aan de Calamiteitencoördinatoren. Een beperkt aantal specifieke GMK-exploitatieonderdelen wordt op basis van het profijtbeginnsel doorberekend aan de kolom die de kosten veroorzaakt.

Vanaf 2020 zal de exploitatie van de meldkamer wijzigen door de samenvoeging van de huidige meldkamers Midden- en West-Brabant en Zeeland naar de nieuwe locatie in Bergen op Zoom. Tevens worden dan de verdeelsleutels aangepast tussen de deelnemende partijen. Deze zijn reeds in 2016 vastgesteld in de businesscase meldkamer Bergen op Zoom.

De politiebijdrage in de exploitatie van VRMWB is opgenomen in onderstaand overzicht.

	2019	2020	2021	2022
Bijdrage GMK	€ -1.700.611	€ -1.752.650	€ -1.806.281	€ -1.861.553
Totaal	€ -1.700.611	€ -1.752.650	-1806281	€ -1.861.553

Exploitatiebijdrage gemeenten

Met ingang van de begroting 2013 is het kostenverdeelmiddel geïntroduceerd voor het verdelen van de kosten van VRMWB over de deelnemende gemeenten. Het kostenverdeelmiddel is gebaseerd op de Cebeon maatstaven dat rekening houdt met verschillen tussen gemeenten zoals inwoners, kernen en bedrijvigheid. Tevens sluit het op Cebeon gebaseerde model aan bij de inkomsten die de gemeenten ontvangen voor het cluster OOV uit het Gemeentefonds.

De maatstaven van het Cebeon model veranderen echter continu. De (invulling van de) maatstaven van het gemeentefonds worden jaarlijks geactualiseerd waardoor de bijdrage uit het gemeentefonds jaarlijks verandert. De afgelopen jaren heeft zelfs groot onderhoud plaatsgevonden waarbij maatstaven en weging zijn aangepast. Om scheefgroei tussen de bijdrage uit het Gemeentefonds en de betaling aan de Veiligheidsregio te voorkomen, is door het Algemeen Bestuur besloten de verdeelsleutel van het kostenverdeelmiddel bij te stellen zodat er aansluiting is met de bijdrage uit het Gemeentefonds.

De volgende uitgangspunten zijn voor de actualisatie gehanteerd:

- De sleutel CEBEON ten behoeve van verdeling gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmiddel.
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet bij begroting t+1.
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst Meicirculaire beschikbaar gesteld door BZK (t-1).

Omdat de sleutel van het kostenverdeelmiddel sinds de implementatie en na de ingroeiperiode niet meer is aangepast, en omdat binnen het gemeentefonds groot onderhoud heeft plaatsgevonden, is de verschuiving van de bijdragen tussen de gemeente bij actualisatie van de sleutel relatief gezien groot. Besloten is daarom een overgangperiode van 3 jaar te hanteren, te weten 2019-2021.

In de onderstaande tabellen is voor de jaren 2019 tot en met 2022 de bijdrage per gemeente aan VRMWB opgenomen, waarbij zowel de actualisatie van het kostenverdeelmiddel, de herijking van het beleid als de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie verwerkt zijn. De intekentaak kazernes en de intekentaak FLO zijn tevens opgenomen in de tabel, uitgesplitst per gemeente.

Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio MWB	Bijdrage obv het kostenverdeel- model	Herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totaal
2019					
Aalburg	610.232	4.410	40.670		655.312
Alphen-Chaam	622.319	4.498	1.333		628.149
Baarle-Nassau	501.366	3.623			504.989
Bergen op Zoom	3.981.634	28.776	387.465	126.727	4.524.602
Breda	10.869.493	78.555	50.597	503.328	11.501.973
Dongen	1.257.572	9.089			1.266.661
Drimmelen	1.365.786	9.871			1.375.657
Etten-Leur	2.262.688	16.353			2.279.041
Geertruidenberg	1.182.741	8.548			1.191.289
Gilze en Rijen	1.314.425	9.499	30.373		1.354.297
Goirle	1.116.711	8.071			1.124.782
Halderberge	1.595.952	11.534			1.607.486
Hilvarenbeek	829.971	5.998			835.969
Loon op Zand	1.152.762	8.331	23.721		1.184.814
Moerdijk	2.655.616	19.192	88.265		2.763.073
Oisterwijk	1.306.701	9.444			1.316.145
Oosterhout	3.061.350	22.125			3.083.475
Roosendaal	4.546.371	32.857		148.767	4.727.995
Rucphen	1.043.649	7.543			1.051.191
Steenbergen	1.260.856	9.112			1.269.969
Tilburg	14.153.717	102.290		502.005	14.758.013
Waalwijk	2.494.687	18.029	46.266		2.558.982
Werkendam	1.332.539	9.630			1.342.169
Woensdrecht	1.311.599	9.479			1.321.079
Woudrichem	791.685	5.722			797.407
Zundert	1.026.920	7.422			1.034.342
Totaal	63.649.342	460.000	668.691	1.280.827	66.058.861

Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio MWB	Bijdrage obv het kostenverdeel- model	Herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totaal
2020					
Aalburg	646.833	4.675	31.158		682.665
Alphen-Chaam	658.443	4.759	1.365		664.567
Baarle-Nassau	514.369	3.717			518.086
Bergen op Zoom	3.994.209	28.867	388.001	103.417	4.514.494
Breda	10.991.999	79.440	22.631	339.030	11.433.100
Dongen	1.289.129	9.317			1.298.446
Drimmelen	1.473.612	10.650			1.484.262
Etten-Leur	2.314.429	16.727			2.331.155
Geertruidenberg	1.237.516	8.944			1.246.460
Gilze en Rijen	1.411.574	10.202			1.421.775
Goirle	1.162.511	8.402			1.170.913
Halderberge	1.695.461	12.253			1.707.715
Hilvarenbeek	888.487	6.421			894.908
Loon op Zand	1.213.012	8.767			1.221.779
Moerdijk	2.799.101	20.229	90.383		2.909.713
Oisterwijk	1.376.216	9.946			1.386.162
Oosterhout	3.151.451	22.776			3.174.227
Roosendaal	4.604.287	33.276		121.403	4.758.965
Rucphen	1.103.956	7.978			1.111.934
Steenbergen	1.329.516	9.609			1.339.125
Tilburg	14.377.192	103.905		267.614	14.748.711
Waalwijk	2.624.504	18.968	46.335		2.689.807
Werkendam	1.421.320	10.272			1.431.592
Woensdrecht	1.368.420	9.890			1.378.309
Woudrichem	853.598	6.169			859.767
Zundert	1.095.867	7.920			1.103.787
Totaal	65.597.012	474.076	579.873	831.464	67.482.426

Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio MWB	Bijdrage obv het kostenverdeel- model	Herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totaal
2021					
Aalburg	684.559	4.947			689.506
Alphen-Chaam	695.678	5.028	1.398		702.103
Baarle-Nassau	527.769	3.814			531.584
Bergen op Zoom	4.007.138	28.960	388.550	136.090	4.560.738
Breda	11.118.194	80.352		324.510	11.523.056
Dongen	1.321.650	9.552			1.331.202
Drimmelen	1.584.756	11.453			1.596.209
Etten-Leur	2.367.747	17.112			2.384.859
Geertruidenberg	1.293.973	9.352			1.303.325
Gilze en Rijen	1.511.712	10.925			1.522.638
Goirle	1.209.716	8.743			1.218.459
Halderberge	1.798.030	12.995			1.811.025
Hilvarenbeek	948.803	6.857			955.660
Loon op Zand	1.275.114	9.215			1.284.329
Moerdijk	2.946.994	21.298	92.552		3.060.844
Oisterwijk	1.447.867	10.464			1.458.331
Oosterhout	3.244.308	23.447			3.267.755
Roosendaal	4.663.952	33.707		159.758	4.857.417
Rucphen	1.166.117	8.428			1.174.544
Steenbergen	1.400.286	10.120			1.410.406
Tilburg	14.607.444	105.569		313.166	15.026.179
Waalwijk	2.758.309	19.935	46.406		2.824.650
Werkendam	1.512.831	10.933			1.523.764
Woensdrecht	1.426.983	10.313			1.437.296
Woudrichem	917.417	6.630			924.047
Zundert	1.166.934	8.434			1.175.368
Totaal	67.604.281	488.583	528.907	933.524	69.555.294

Gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio MWB	Bijdrage obv het kostenverdeel- model	Herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totaal
2022					
Aalburg	705.506	5.099			710.605
Alphen-Chaam	716.965	5.182			722.147
Baarle-Nassau	543.919	3.931			547.850
Bergen op Zoom	4.129.756	29.846	389.112	136.090	4.684.804
Breda	11.458.410	82.811		324.510	11.865.731
Dongen	1.362.093	9.844			1.371.937
Drimmelen	1.633.250	11.804			1.645.053
Etten-Leur	2.440.200	17.636			2.457.836
Geertruidenberg	1.333.569	9.638			1.343.207
Gilze en Rijen	1.557.971	11.260			1.569.230
Goirle	1.246.734	9.010			1.255.744
Halderberge	1.853.050	13.392			1.866.442
Hilvarenbeek	977.836	7.067			984.903
Loon op Zand	1.314.132	9.497			1.323.629
Moerdijk	3.037.172	21.950	94.774		3.153.895
Oisterwijk	1.492.171	10.784			1.502.955
Oosterhout	3.343.584	24.164			3.367.748
Roosendaal	4.806.669	34.738		159.758	5.001.165
Rucphen	1.201.800	8.686			1.210.485
Steenbergen	1.443.135	10.430			1.453.565
Tilburg	15.054.432	108.800		313.166	15.476.397
Waalwijk	2.842.713	20.545	46.479		2.909.737
Werkendam	1.559.124	11.268			1.570.392
Woensdrecht	1.470.649	10.629			1.481.277
Woudrichem	945.489	6.833			952.323
Zundert	1.202.643	8.692			1.211.334
Totaal	69.672.972	503.533	530.364	933.524	71.640.394

4.3

Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten, zoals in vorige paragrafen weergegeven, is een totaaloverzicht van de bijdragen van gemeenten en het financieel meerjarenperspectief opgesteld. Hierin zijn tevens de intekentaken opgenomen.

	2019	2020	2021	2022
Gemeentelijk bijdrage vastgesteld begroting 2018	62.838.523	64.258.673	65.775.178	67.604.281
Aanpassing LPO voorgaande jaren		810.820	1.338.339	
Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO	62.838.523	65.069.493	67.113.517	67.604.281
Aanpassing LPO 2019	810.820	527.519	490.764	2.068.691
Herijking beleid	460.000	474.076	488.583	503.533
Gemeentelijke bijdrage na herijking beleid	64.109.343	66.071.088	68.092.864	70.176.505
Intekentaken				
FLO	1.280.827	831.464	933.524	933.524
Kazernes	668.691	579.873	528.907	530.364
Totaal bijdrage gemeenten begroting 2019	66.058.861	67.482.426	69.555.294	71.640.394

Actualisatie FLO

Gemeente	2019	2020	2021	2022
Bergen op Zoom	126.727	103.417	136.090	136.090
Breda	503.328	339.030	324.510	324.510
Roosendaal	148.767	121.403	159.758	159.758
Tilburg	502.005	267.614	313.166	313.166
Totaal	1.280.827	831.464	933.524	933.524

Investeringsen

Hieronder is per thema aangegeven hoeveel vervangings- en uitbreidingsinvesteringen zijn gepland voor 2019. Tevens is per thema een korte toelichting gegeven van de inhoud van de investeringen. De meeste investeringen hebben betrekking op vervoersmiddelen en overige materiële vaste activa, waaronder inventaris. Een overzicht van investeringen per activagroep is opgenomen in bijlage 5.1.

Samenvatting investeringen		
Thema		totaal investeringen 2019
Thema 1	Crisisbeheersing en rampen-bestrijding	€ 1.209.530
Thema 2	Risicobeheersing	€ -
Thema 3	Incidentbestrijding	€ 15.195.571
Thema 4	Geneeskundige zorg	€ -
Thema 5	Organisatie	€ 1.098.000
Totaal	Veiligheidsregio	€ 17.503.101

Thema 1 Crisisbeheersing

Voor 2019 staan diverse investeringen gepland op het gebied van ICT voor de meldkamer in Tilburg en ter voorbereiding van de nieuwe meldkamer in Bergen op Zoom. Deze investeringen worden gezamenlijk uitgevoerd met de Veiligheidsregio Zeeland. De investeringen zijn opgenomen in het project 'samenwerken GMK MWB en GMKZ'.

Thema 2 Risicobeheersing

Dit thema kent geen geplande investeringen voor 2019.

Thema 3 Incidentbestrijding

- Door de problemen rondom de realisatie van het nieuwe oefencentrum Safety Village is de geplande investering van € 3,9 miljoen doorgeschoven naar 2019.
- Vanuit de aanbesteding van tankautospuitten worden in 2019 zes voertuigen in gebruik genomen. Geraamd investeringsbedrag inclusief de inventaris van de voertuigen is € 2,7 miljoen.
- In het kader van watertransport is een bedrag van € 3,5 miljoen gepland te investeren. Omdat aansluiting is gezocht bij de landelijke (Europese) aanbestedingen zijn de investeringen doorgeschoven vanuit eerdere jaren.
- Jaarlijks zijn investeringskredieten geraamd voor het op orde houden van de gebouwen, persoonlijke beschermingsmiddelen, materialen en dienstauto's. In 2019 voor een bedrag van € 2,7 miljoen.
- Voor een investeringskrediet van € 2,3 miljoen staat de vervanging van drie hoogwerkers gepland. De vervanging van de hoogwerkers is een vervroegde vervanging, omdat drie hoogwerkers buiten gebruik zijn gesteld door ernstige technische problemen.

Thema 4 Geneeskundige zorg

De investeringen voor dit thema zijn opgenomen in de begroting van de GGD.

Thema 5 Organisatie

In 2019 wordt verder uitvoering gegeven aan het meerjarig IV-beleidsplan. Geraamd bedrag voor investeringen in hard- en software is circa € 1,1 miljoen.

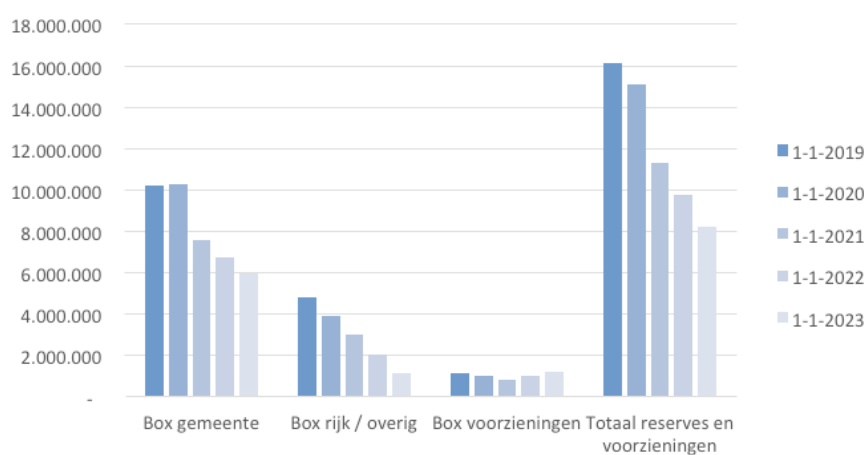
Stand en het gespecificeerde verloop van de reserves en voorzieningen

In onderstaande grafiek wordt de gerealiseerde en verwachte stand van de reserves en voorzieningen weergegeven op basis van de cijfers in de jaarrekening 2017 en de verwachte onttrekkingen en stortingen in 2018-2022. De resultaatbestemming 2017 is hierin nog niet verwerkt.

In de grafiek zijn 3 boxen weergegeven:

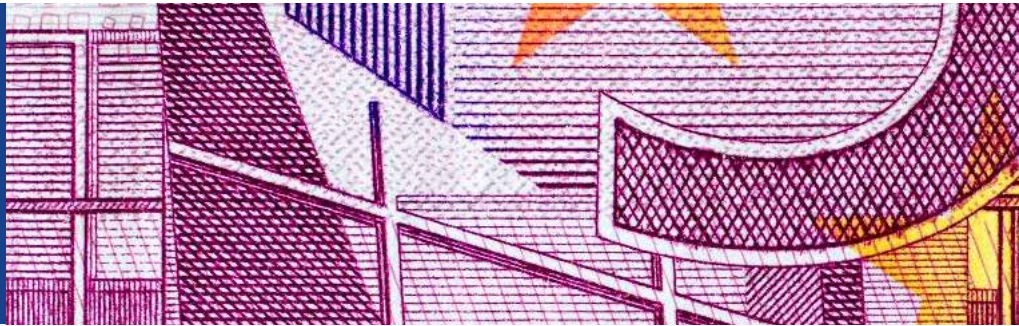
- Box gemeente: deze reserves zijn ingesteld door het Bestuur, vaak door het bestemmen van resultaat. Het bestuur bepaalt de hoogte en het doel van deze reserves.
- Box Rijk / overig: deze reserves zijn niet gefinancierd door gemeentelijke bijdragen, maar worden veelal door het Rijk en derden gefinancierd. Deze reserves hebben een specifiek bestedingsdoel.
- Voorzieningen veiligheidsregio: deze voorzieningen zijn wettelijk bepaald. De accountant controleert de hoogte en de inzet van deze voorzieningen.

Zoals uit de grafiek blijkt lopen de reserves en voorzieningen in volume terug van € 16 miljoen in 2019 naar € 8 miljoen in 2023. In bijlage 4 is een gedetailleerd overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

4.4

Tariefvaststelling

Tarievenbesluit personeel Brandweer 2019

Ten behoeve van, onder andere, de verantwoording van personele inspanningen bij projecten is het noodzakelijk dat het dagelijks bestuur hiervoor een uurtarief vaststelt. Op basis van begroting, rekening houdend met een opslag voor bemiddeling, begeleiding, risico en administratieve verwerking e.d., zijn de volgende uurtarieven bepaald voor 2019:

Laag (schaal 5/6/7)	€ 77	(was € 77 in 2018)
Middel (schaal 8/9/10)	€ 99	(was € 99 in 2018)
Hoog (schaal 11/12/13)	€ 134	(was € 134 in 2018)

Deze tarieven zijn met name bedoeld voor de verantwoording van projectmatige zaken en subsidies. Ten behoeve van individuele afspraken wordt de mogelijkheid van maatwerk open gehouden. Voor dienstverlening binnen het werkingsgebied BMWB op een niveau boven schaal 13 worden op individuele basis maatwerkafspraken gemaakt.

Zo nodig dienen deze tarieven nog te worden verhoogd met 21% BTW. In principe is het beschikbaar stellen van personeel belast met BTW. Alleen in gevallen waarbij sprake is van een individueel contract in het kader van 'arbeids-mobiliteit' (= individueel opleidings- / ontwikkelingstraject), dan wel er expliciet vrijstelling is verleend door de inspecteur (in ons geval voor de brandweercentralisten bij de GMK), kan heffing van BTW buiten beschouwing blijven. De in rekening te brengen BTW is overigens voor gemeenten compensabel in het kader van het BTW-compensatiefonds.

5

Bijlagen

5.1 Bijlage 1 Investeringsplan

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van het investeringsplan 2019, per activagroep.

Investeringsplan 2019						
specificatie investeringen	Thema 1 crisisbeheersing	Thema 2 risicobeheersing	Thema 3 incidentbestrijding	Thema 4 geneeskundige zorg	Thema 5 organisatie	Totaal investeringsplan 2019
Gronden en terreinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Woonruimten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Grond weg en bouwkundige werken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ -	€ -	€ 7.186.200	€ -	€ -	€ 7.186.200
Machines, apparaten en installaties	€ -	€ -	€ 516.200	€ -	€ -	€ 516.200
Overige materiële vaste activa	€ 1.209.530	€ -	€ 7.493.171	€ -	€ 1.098.000	€ 9.800.701
totaal Veiligheidsregio	€ 1.209.530	€ -	€ 15.195.571	€ -	€ 1.098.000	€ 17.503.101

5.2 Bijlage 2 Leningenoverzicht

Overzicht lopende leningen		Bedrag	looptijd	bijzonderheden	Geraamde stand per 1-1-2017	Geraamde stand per 1-1-2018	Geraamde stand per 1-1-2019
1	Lening BNG 4,58% nr 82959 aangegaan ter financiering VOC, BRW	€ 635.292	Aflossing in 30 jaarlijkse termijnen volgens annuïteiten € 20.916 1 ^e maal 17 okt 1995 30 ^e maal 17 okt 2024	Vervroegde aflossing is niet mogelijk behalve bij rentevoet aanpassing	€ 281.518	€ 251.591	€ 220.293
2	Lening BNG 4,34% nr 102543 aangaan tbv overname activa GMK per 1-1-2007	€ 3.200.000	10 jaar € 320.000 aflossing in 10 jaarlijkse termijnen aflossing per 9 feb laatste maal 2017	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 320.000	€ -	€ -
3	Lening BNG 4,2% nr 103431 aangaan ter financiering investeringen	€ 1.000.000	10 jaar € 100.000 aflossing in 10 jaarlijkse termijnen 1 ^e maal 14 feb 2009 10 ^e maal 14 feb 2018	Tussentijdse aflossing niet toegestaan	€ 200.000	€ 100.000	€ -
4	Lening BNG 4,25% Nr 104223 Aangegaan ter financiering van investeringen GMK	€ 1.060.000	8 jaar € 132.500 Aflossing in 8 jaarlijkse termijnen 1 ^e maal 4 mrt 2010 8 ^e maal 4 mrt 2017	Tussentijdse aflossing niet toegestaan	€ 132.500	€ -	€ -
6	Lening BNG 2,92% Nr 105428 Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 7.250.000	aflossing € 725.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010 laatste maal 2020	Vervroegde aflossing niet toegestaan		€ 1.993.750	€ 1.268.750
7	Lening BNG 3,41% Nr 15429 Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 9.765.000	aflossing € 651.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010 laatste maal 2025	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 5.696.250	€ 5.045.250	€ 4.394.250
8	Lening BNG 3,68% Nr 105430 Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 4.140.000	aflossing € 207.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010 laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 2.846.250	€ 2.639.250	€ 2.432.250
9	Lening BNG 2,69% Nr. 108835 Aangegaan tbv financiering overname kazernes	€ 14.553.288	aflossing vlg schema	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 12.768.786	€ 12.449.873	€ 10.958.300
10	Lening BNG 1,22% Nr. 110376 Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 6.000.000	Aflossing € 400.000 per jaar met halfjaarlijkse betaling, beginnend op 30-04-2016	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 5.600.000	€ 5.200.000	€ 4.800.000
11	Lening BNG 0,84% Nr. 110377 Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 2.500.000	Aflossing € 125.000 per jaar met halfjaarlijkse betaling, beginnend op 31-07-2016	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 2.375.000	€ 2.125.000	€ 1.875.000
Totaal		€ 50.103.580			€ 30.220.304	€ 29.804.714	€ 25.948.843

5.3 Bijlage 3 Lijst van afkortingen

afkorting	betekenis
AB	Algemeen Bestuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-Compensatiefonds
BDUR	Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding
B en W	Burgemeester en Wethouders
BGPG	Bureau Grootchalig Optreden Publieke Gezondheid
BMWB	Brandweer Midden- en West-Brabant
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRW	Brandweer
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BVL	Brandveilig Leven
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CBRN	Chemische, Biologische of Radiologische/Nucleaire stoffen
CPB	Centraal Plan Bureau
DB	Dagelijks Bestuur
DMS	Document managementsysteem
DO	Dienstonderdeel
DOBI	Digitale Operationele Brandweer Informatie
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FIDO	Fianciering Decentrale Overheden
FTE	Full Time Equivalent
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GNK	Geneeskundige combinatie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GROGZ	Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg
HRM	Human Resource Management
HSC	Het Service Centrum
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
LMO	Landelijke Meldkamer Organisatie
LPO	Loon- en Prijsontwikkeling
MDBO	Multidisciplinair Bestuurlijk Oefenen
MWB	Midden- en West-Brabant
MTL	Materieel, Techniek en Logistiek
NAZB	Netwerk Acute Zorg Brabant
NCW	Net Centrisch Werken
OMS	Openbaar Meldsysteem
OR	Ondernemingsraad
PIOFACH	Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
PPS	Publiek-Private Samenwerking
ProQA	Pro Quality Assurance
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBZ	Regionale Bevolkingszorg
RCP	Regionaal Crisisplan
SSC	Shared Service Center
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
VBO	Versterking Brandweeronderwijs
VD	Veiligheidsdirectie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOC	Veiligheidsoefencentrum
VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
V&J	Veiligheid en Justitie
WKR	Werkkostenregeling

5.4 Bijlage 4 Reserves en voorzieningen

In deze bijlage is een gedetailleerd overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

box gemeente

omschrijving	1-1-2019	mutatie reserve	1-1-2020	mutatie reserve	1-1-2021	mutatie reserve	1-1-2022	mutatie reserve	1-1-2023
Crises en calamiteitenreserve	1.438.488	-	1.438.488	-	1.438.488	-	1.438.488	-	1.438.488
Egalisatie kapitaallasten	5.165.000	-491.342	5.656.342	347.332	5.309.010	659.923	4.649.087	659.923	3.989.164
Transitieproces oefencentrum	54.335	54.335	-	-	-	-	-	-	-
Informatievoorziening	1.178.366	173.998	1.004.368	173.998	830.370	173.998	656.372	173.998	482.374
Risicobeheersing en brandveilig leven	735	735	-	-	-	-	-	-	-
Reserve transitie GMK	2.389.215	236.880	2.152.335	2.152.335	-	-	-	-	-
totaal	10.226.138	-25.395	10.251.533	2.673.665	7.577.868	833.921	6.743.947	833.921	5.910.026

box rijk/overig

omschrijving	1-1-2019	mutatie reserve	1-1-2020	mutatie reserve	1-1-2021	mutatie reserve	1-1-2022	mutatie reserve	1-1-2023
BDUR gelden strategische projecten	2.498.208	686.816	1.811.392	686.816	1.124.576	686.816	437.760	686.816	-249.057
BDUR BTW	1.633.034	140.000	1.493.034	140.000	1.353.034	140.000	1.213.034	140.000	1.073.034
25 kv spanningstester (HSL)	677.111	100.000	577.111	100.000	477.111	100.000	377.111	100.000	277.111
totaal	4.808.353	926.816	3.881.537	926.816	2.954.721	926.816	2.027.905	926.816	1.101.089

Voorzieningen VR

omschrijving	1-1-2019	mutatie reserve	1-1-2020	mutatie reserve	1-1-2021	mutatie reserve	1-1-2022	mutatie reserve	1-1-2023
Voorziening onderhoud kazemes	1.092.852	145.567	947.285	172.294	774.991	-199.663	974.654	-199.663	1.174.317
totaal	1.092.852	145.567	947.285	172.294	774.991	-199.663	974.654	-199.663	1.174.317

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Postbus 3208, 5003 DE Tilburg

Bezoekadres
Doornboslaan 225-227, Breda
Telefoon 088 22 50 000

info@veiligheidsregiomwb.nl
www.vrmwb.nl